

ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

วรารภรณ์ ขวัญกิจสโรช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2550

ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
วรารมณ ขวัญกิจสโรช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
วราภรณ์ ขวัญกิจสโรช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2550

วรารณณ์ ขวัญกิจโสธ (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียน
ไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียน
ไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร และศึกษา เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองใน 11 องค์ประกอบ และพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตใน 6 ด้าน ของนักศึกษา
จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 230 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และแบบ
วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of
Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การทดสอบรายคู่ของเซฟเฟ
(Scheffe's Method) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product
Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการเรียนรู้ตลอด
ชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกองค์ประกอบ
อยู่ในระดับมาก

3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียน
ไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการ
ใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นักศึกษาที่มีงานทำและไม่ม้งานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF DIRECTED LEARNING AND
LIFELONG LEARNING OF STUDENT WITH TECHNICAL DIPLOMA LEVEL
IN THAI BUSINESS ADMINISTRATION COLLEGE BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

WARAPORN KWANKIJSAROCH

Presented in Partial Fulfillment Of the Requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 2007

Waraporn Kwankijsaroch. (2007). *The Relationship between Self Directed Learning and Lifelong Learning of student with Technical Diploma Level in Thai Business Administration College Bangkok*. Master Project, M.Ed. (Business Education).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Assoc. Prof. Dr. Suwat Watanawong.

The purpose of this research were to study self directed learning and lifelong learning behavior of student with technical diploma level in Thai business administration college Bangkok and to study the relationship between Self Directed Learning and Lifelong Learning.

The samples were 230 students on the diploma level at the first and second class in the second semester in 2006. The five-level rating scale questionnaires were administered and then data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, Scheffe's test and Pearson product moment correlation coefficient.

The findings of the research were as follows :

1. There were a statistically significant relationship at .01 level between self directed learning and lifelong learning
2. Self directed learning of student with technical diploma level in Thai business administration collage Bangkok was a high level as a whole.
3. Lifelong learning of student with technical diploma level in Thai business administration collage Bangkok was a high level as a whole.
4. There were a statistically significant differences at .01 level in all of self directed learning and lifelong learning in different grade point average.
5. There were a statistically significant differences at .01 level in all of self directed learning and lifelong learning in different time learning.
6. There were a statistically significant differences at .01 level in all of self directed learning and lifelong learning in students who have work and haven't work.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับ
การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและ
พาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ของ วรภรณ์ ขวัญกิจสโรช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิมูฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลา อันมีค่ายิ่งในการอบรม สั่งสอน ให้คำปรึกษา แนะนำ ในทุกขั้นตอนของการทำงานวิจัย จนเสร็จสมบูรณ์ โดยท่านได้ทุ่มเทให้กับศิษย์อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย อีกทั้งกรุณามอบเครื่องมือ ให้ผู้วิจัยได้นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงความกรุณาที่ท่านมอบให้ เป็นอย่างมาก ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา สำเร็จผล และคุณพุดิสาร์ อัครกะพู ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ และอาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ในการศึกษาและในการทำงานวิจัย นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ด้วยความเมตตากรุณาตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและอาจารย์ โรงเรียนทักษิณบริหารธุรกิจ และ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย รวมทั้งขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนทักษิณบริหารธุรกิจ และโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ ที่ได้ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายสุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ชาย และคุณยายผู้ล่วงลับ ที่ได้ให้การสนับสนุน เป็นแรงบัลดาลใจและกำลังใจที่สำคัญยิ่งในชีวิตของผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบบูชาพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกคน บุรพจารย์ที่ประสาทความรู้ เพื่อนๆ ธุรกิจศึกษารุ่น 9 ที่มอบให้ ทั้งกำลังใจและกำลังใจที่ดีเยี่ยม ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

วราภรณ์ ขวัญกิจโสธ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	11
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	16
ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	16
ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	19
คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	21
การฝึกให้ผู้เรียนเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	22
การเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	24
ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	24
ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	25
ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	26
คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต.....	28
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	30
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษาตลอดชีวิต.....	36
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	98
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินวิจัย	98
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ	127
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	133
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	139
ภาคผนวก ง ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ	150
ภาคผนวก จ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามตัวแปร	159
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	44
2 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	54
3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียน ไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร	56
4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	57
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียน	58
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน	59
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร	60
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง รายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร	61
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต รายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร	63
10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	65
12 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	66
13 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”.....	68
14 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”.....	69
15 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”.....	70
16 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้”.....	71
17 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวม.....	72
18 เปรียบเทียบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	73

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้.....	75
20 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย.....	76
21 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้.....	77
22 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้.....	78
23 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน โดยรวม.....	79
24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียน.....	80
25 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียน.....	81
26 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและ พัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียน.....	82
27 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียน องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”.....	84

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง”	85
29 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ โดยรวม	86
30 เปรียบเทียบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้	87
31 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	89
32 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	90
33 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	91
34 ทดสอบรายคู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ โดยรวม	92
35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน	93

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน.....	94
37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน.....	96

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนผังลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์	12
2 แบบจำลองคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	29
3 แผนผังการศึกษาตลอดชีวิต	36
4 แผนผังการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้คำจำกัดความของ การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคล เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิต และสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่าง ปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดี ในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการ ของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเอง และพึ่งกันเองได้ (การศึกษาไทย,วารสาร. 2547 : 59)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการได้รับความรู้หรือประสบการณ์จากการจัดการศึกษา หรือจากกิจกรรมในชีวิต ที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ที่เป็น กระบวนการจัดการศึกษาที่ผสมผสานการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์ เวลา และสถานที่ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความต้องการและความสุขใจ เพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลอย่างเต็ม ศักยภาพ ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพ และการปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปได้อย่างเหมาะสม ในทุกช่วงชีวิต (สุมาลี สังข์ศรี. 2544) การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่งคั่งส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การปกครอง และด้านงานอาชีพ (เพ็ญณี แรอรท. 2544) นอกจากนี้ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ยังเป็นกลไกนำพาให้คนพัฒนาคุณภาพ ของตนอยู่เสมอ หากประเทศใดประชาชนเรียนรู้ตลอดชีวิต ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศนั้นย่อมมี คุณภาพดีกว่าประเทศอื่นๆ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543)

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนมีความริเริ่มในการวิเคราะห์ และตัดสินใจว่าต้องการเรียนรู้สิ่งใด หลังจากนั้นจะกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ รวมทั้งการระบุถึงวิธีการค้นคว้าที่จะนำไปสู่ความสำเร็จจนกระทั่งสุดท้าย ผู้เรียนสามารถตรวจสอบทบทวนถึงผลสัมฤทธิ์ และความสำเร็จในการเรียนของตนเองได้ (Knowles.1975) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นวิธีการจัดการศึกษาที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจตามเป้าหมายของตนเอง มากกว่าที่จะให้ผู้อื่นกำหนดเป้าหมายให้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ควบคุมและจัดการการเรียนรู้ด้วยตนเอง การให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนด้วยตัวเอง เป็นวิธีการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการเสาะแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2548) นักการศึกษาเชื่อว่า หากบุคคลสามารถควบคุมตนเองได้ โอกาสที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จจะมีมากขึ้น และจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นวิธีการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้มีขึ้นในตัวผู้เรียนเพราะเมื่อใดก็ตามที่ผู้เรียนมีใจรักที่จะศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ ก็จะเกิดการศึกษาต่อเนื่องโดยไม่ต้องบอก และมีแรงกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นไม่สิ้นสุด ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learner) หรือบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning person) อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ความจำเป็นของการศึกษาจะยิ่งดูชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิต การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นจากกระแสการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ การค้า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและรวดเร็ว ดันเหตุดังกล่าวเป็นส่วนผลักดันให้ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพราะสิ่งที่เรียนรู้มาจากอดีตก็จะเป็นสิ่งที่ล้าสมัยแล้ว อีกทั้ง ความรู้มีความเป็นพลวัต มีการพัฒนาและก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าของวิทยาการด้านเทคโนโลยีโทรคมนาคม ด้วยแล้ว การเรียนรู้ของบุคคลจึงมิใช่จำกัดเฉพาะเพียงช่วงวัยหนึ่งของชีวิตและจำกัดเฉพาะเพียงการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือสถานศึกษาเท่านั้น แต่การจัดการศึกษาในสหัฐวรรษใหม่จำเป็นต้องเน้นการพัฒนาปัญญาของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม ทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมโลก ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุกขณะ (บุญใจ ศรีสถิตยนาท.2545) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จะเป็นกระบวนการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปสู่ภูมิคุ้มกันที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นตลอดเวลาได้อย่างเท่าทัน โดยที่นักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ มีความสามารถในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคม และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาสัมพันธระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะ มีความรับผิดชอบและมีความสามารถในการควบคุมตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งตนเองได้ การทราบถึงความสัมพันธ์ของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต นั้น จะนำไปสู่การวางแผนการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รู้จักตัวเอง เพื่อสามารถเรียนรู้สิ่งอื่นๆ ได้อย่างง่ายดาย เป็นผู้ที่รักการเรียนรู้ และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพสามารถเข้าสู่โลกอาชีพ ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันสูง และสามารถใช้การเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนให้แตกฉาน เรียนรู้และศึกษาสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติมให้แก่ตนเอง และสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ บุคลากรทางด้านการศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงสภาพการเรียนรู้ ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา และทราบความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ว่ามีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคม และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,433 คน (แหล่งที่มา : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 230 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ความคลาดเคลื่อน (E) ของประมาณการค่าเฉลี่ย $\pm 10\%$ แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามรอบการเรียนนักศึกษา โดยการเทียบสัดส่วน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.1 สูง (3.00 ขึ้นไป)

1.1.2 ปานกลาง (2.50 – 2.99)

1.1.3 ต่ำ (2.00 – 2.49)

1.2 รอบการเรียน

1.2.1 รอบเช้า

1.2.2 รอบบ่าย

1.2.3 รอบค่ำ

1.2.3 รอบพิเศษ

1.3 สถานภาพการทำงาน

1.3.1 มีงานทำ

1.3.2 ไม่มีงานทำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ

2.2 การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ดังนี้

- 2.2.1 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้
- 2.2.2 ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย
- 2.2.3 ด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้
- 2.2.4 ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้
- 2.2.5 ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง
- 2.2.6 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง** หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการค้นคว้าและแสวงหาความรู้ของบุคคล ทั้งนี้ โดยบุคคลนั้นจะมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยต้องมีการวางแผนการเรียนรู้อย่างชัดเจน มีการเลือกแหล่งข้อมูลอย่างถูกต้องและเหมาะสม เลือกวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนรู้ของตนเอง และมีการวัดและประเมินผลตนเองอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียน

2. **ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง** หมายถึง สภาวะของนักศึกษาที่แสดงถึงการมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยกระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเต็มที่ มีความคิดที่อิสระ รู้จักเลือก รู้จักตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองและค้นคว้าด้วยตนเองได้ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใน 11 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบ “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความพร้อมและความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ มีความรู้สึกที่ตนเองยังมีความรู้้น้อย ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นอีก

2. องค์ประกอบ “ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการเรียน เช่น ความสามารถในการอ่าน การเขียนและสรุปความสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

3. องค์ประกอบ “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเองและแสวงหาความร่วมมือจากบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแหล่งเอกสาร วิทยาการที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

4. องค์ประกอบ “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถรับผิดชอบตนเองได้เป็นอย่างดี และทราบถึงขั้นตอนเพื่อบรรลุเป้าหมาย มีความสามารถควบคุมตนเองและมานะบากบั่นต่อการเรียนรู้

5. องค์ประกอบ “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถควบคุมการเรียนรู้ของตน มีความเป็นอิสระ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากภายนอกน้อยที่สุด สามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้ และสามารถถ่ายโอนความรู้จากความรู้และทักษะในสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ได้

6. องค์ประกอบ “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความมานะพยายามต่อการเรียนในเรื่องที่ตนเองมีความต้องการ

7. องค์ประกอบ “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้” หมายถึง การที่ผู้เรียนเป็นผู้ที่สามารถสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้เองอย่างเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้

8. องค์ประกอบ “ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” หมายถึง การที่ผู้เรียนมีแรงจูงใจจากภายใน มีความตั้งใจ สามารถเรียนรู้ได้โดยปราศจากสิ่งที่ควบคุมจากภายนอก เป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเอง

9. องค์ประกอบ “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ” หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะการแก้ปัญหา มีความสามารถใช้ทักษะพื้นฐานในการศึกษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และความจำ ทักษะในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนมีความสามารถในการค้นคว้าเพื่อการค้นหาคำตอบที่ต้องการได้

10. องค์ประกอบ “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม” หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถที่จะวินิจฉัยตน ประเมินตน ได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ที่เป็นจริงอยู่ในขณะนั้น

11. องค์ประกอบ “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้” หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในด้านความอดทนต่อเรื่องที่ยังเป็นปัญหาและแสวงหาความรู้

3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด การจัดการกับสถานการณ์ ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ มีทัศนคติที่ดี ตลอดจนรักการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการได้รับความรู้หรือประสบการณ์ จากการจัดการศึกษาหรือจากกิจกรรมในวิถีชีวิต ที่สามารถเกิดขึ้นได้

ตลอดเวลา ตั้งแต่เกิดจนตาย จนกลายเป็นทักษะการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำแนกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง การพิจารณากลับกรองข้อมูลด้วยความระมัดระวัง ใช้วิธีการตั้งคำถามและคิดหาคำตอบกับเรื่องต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบตนเอง ไม่ปล่อยให้เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตผ่านไปโดยไม่เกิดการเรียนรู้ พยายามคิดวิเคราะห์ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงสอดคล้องกันโดยใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผล และคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

2. ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย คือ การใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยเลือกวิธีที่ดีที่สุด เลือกเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจ และสิ่งที่ทำได้ดีกว่าก่อน เพื่อให้การเรียนรู้นั้นประสบความสำเร็จ

3. ด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้ คือ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้

4. ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ คือ การแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยการพาตนเองเข้าหาแหล่งความรู้อย่างสม่ำเสมอ และเปิดรับข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง เช่น การเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ สมัครเป็นสมาชิกวารสารของหน่วยงานต่าง ๆ เรียนรู้จากเพื่อน หรือเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

5. ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง คือ การประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาหรือการปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้ด้วยการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และกรอบเวลาที่กำหนดสำหรับการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ

6. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ คือ การวางแผนการเรียนรู้ที่มีกรอบการปฏิบัติชัดเจน ด้วยการสำรวจตัวเอง ค้นหาข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข ค้นหาข้อดีที่ควรส่งเสริม และวางแผนสิ่งที่จะต้องทำ เวลาในการทำ รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเอง

4. **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549

5. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจากทุกรายวิชา จนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

6. รอบการเรียนรู้ หมายถึง รอบเวลาที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 เลือกเรียน ดังนี้

6.1 รอบเช้า เรียนวันจันทร์ – วันศุกร์ ระหว่างเวลา 07.30 – 13.50 น.

6.2 รอบบ่าย เรียนวันจันทร์ – วันศุกร์ ระหว่างเวลา 13.30 – 18.30 น.

6.3 รอบค่ำ เรียนวันจันทร์ – วันศุกร์ ระหว่างเวลา 17.30 – 21.30 น.

6.4 รอบพิเศษ เรียนวันเสาร์ – วันอาทิตย์ ระหว่างเวลา 08.00 – 17.30 น.

7. สถานภาพการทำงาน หมายถึง การประกอบอาชีพของนักศึกษาในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2549 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งสถานภาพการทำงานออกเป็น

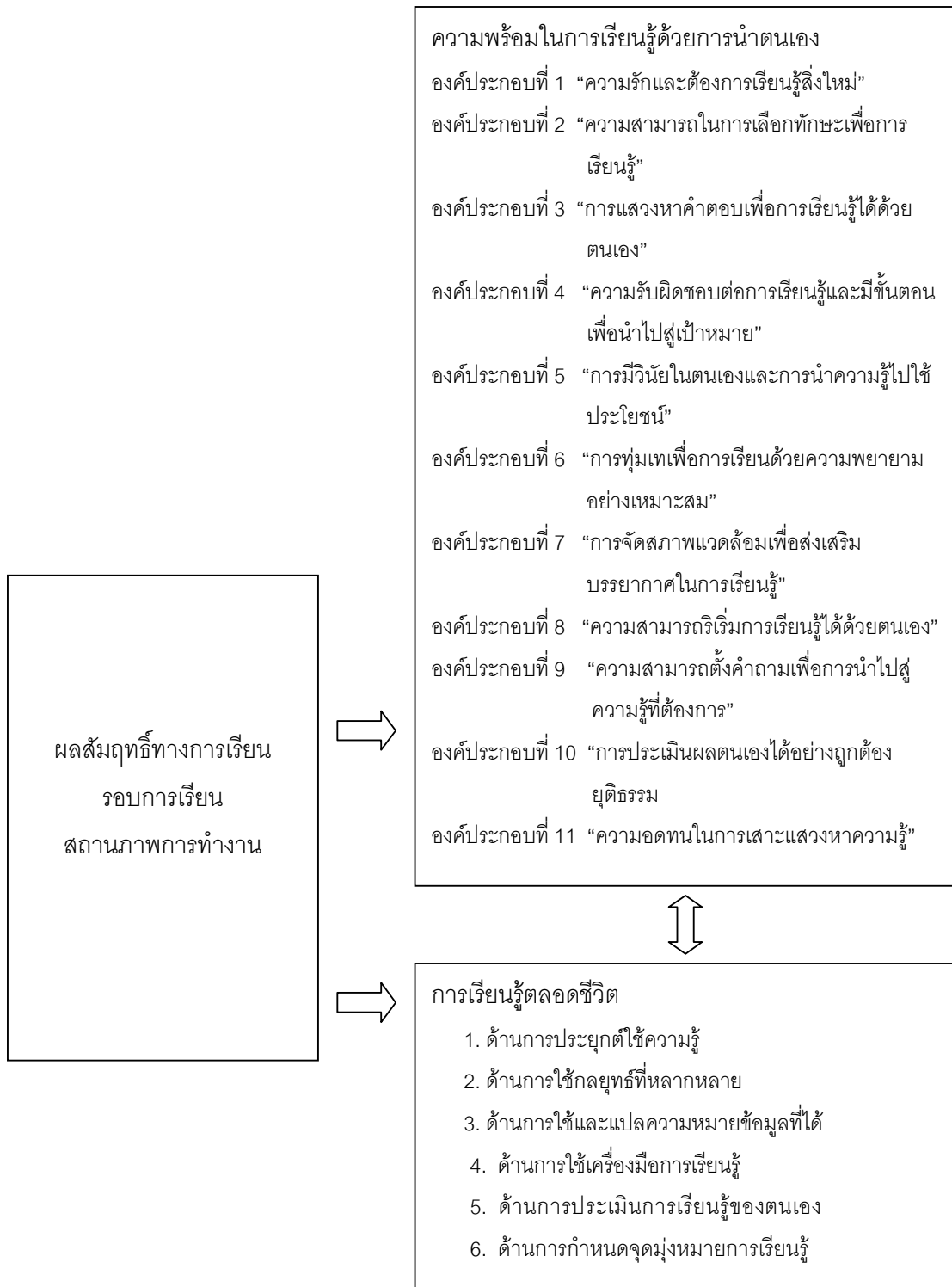
7.1 **มีงานทำ** หมายถึง การที่นักศึกษาทำงานประจำในสถานประกอบการ และมีรายได้เป็นประจำ สม่ำเสมอ

7.2 **ไม่มีงานทำ** หมายถึง การที่นักศึกษามีได้ประกอบอาชีพใดๆ หรือมีการปฏิบัติงานเป็นครั้งคราว มีรายได้ไม่ประจำ สม่ำเสมอ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีงานทำและนักศึกษาที่ไม่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 2.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 2.3 คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 2.4 การฝึกให้ผู้เรียนเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3.4 คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3.6 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษาตลอดชีวิต
4. โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1.1 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslor's Hierarchy of Needs Theory)

อับราฮัม มาสโลว์ เป็นนักจิตวิทยาอยู่ที่มหาวิทยาลัยบราวน์ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่งขึ้นมา มาสโลว์ระบุว่าบุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด ขอบข่ายของมาสโลว์จะอยู่บนพื้นฐานของสมมุติฐานรากฐานสามข้อ คือ

1.บุคคลคือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการของบุคคลสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกเข้าได้ ความต้องการที่ยังไม่ถูกตอบสนองเท่านั้นสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ถูกตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจ

2.ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ หรือเป็นลำดับขั้นจากความต้องการพื้นฐาน (เช่น อาหารและที่อยู่อาศัย) ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน (เช่น ความสำเร็จ)

3.บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น นั่นคือ คนงานจะมุ่งการตอบสนองความต้องการสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยก่อน ก่อนที่จะถูกจูงใจให้มุ่งไปสู่การตอบสนองความต้องการทางสังคม

มาสโลว์ได้แบ่งความต้องการพื้นฐาน (Basic Needs) ออกเป็น 5 ประเภท คือ ความต้องการทางสรีระ หรือความต้องการทางร่างกาย (Physiological หรือ Physical Needs) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love & Belonging Needs) ความต้องการที่จะรู้สึกว่ามีค่า (Esteem Needs) และความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน (Self Actualization) มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า “Self Actualization” ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดในที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึก ยอมรับตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” “น่าตื่นเต้น” และมีความหมายกระบวนกรที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนกรที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการ ที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน และมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self Actualization” อย่างสมบูรณ์

นอกจากความต้องการพื้นฐาน 5 ประเภท ดังกล่าว ผู้ที่เคยอ่านทฤษฎีของมาสโลว์จะพบว่ามีความต้องการอีก 2 ประเภท รวมอยู่ด้วย คือ ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ (Need to Know and Understand) และความต้องการทางสุนทรียภาพ (Aesthetic Needs) เป็นลำดับขั้นที่ 6 และลำดับขั้นที่ 7 ตามลำดับ มีนักจิตวิทยาหลายท่านไม่เห็นด้วยกับการจัดลำดับแบบนี้และคิดว่า Self Actualization ควรจะเป็นความต้องการขั้นสูงสุด เพราะ Self Actualization เป็นกระบวนกรที่คนเราทุกคนที่ได้รับความพอใจในความต้องการพื้นฐาน 4 ประเภทแล้วเสาะแสวงหาอยู่เสมอโดยไม่มีจุดจบ จึงเป็นการยากที่จะเชื่อว่าคนเราจะต้องถึงขั้น Self Actualization อย่างสมบูรณ์ก่อนที่จะมีความต้องการทางสติปัญญาหรือความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ (Newman & Newman, 1983, และ Di Caprio,

1983) อีกประการหนึ่งมาสโลว์ได้เขียนไว้ในหนังสือของท่านว่า ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ (ความอิสระที่จะสำรวจสิ่งแวดล้อม) เป็นความต้องการที่จะเป็นที่จะมีก่อน (Preconditions) เพื่อจะมีพฤติกรรมสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างอื่น (Maslow, 1970, Frager & Fadiman, 1989) ดังนั้น ในหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์ ในทศวรรษที่แล้วเป็นต้นมา จึงได้ Self Actualization เป็นลำดับขั้นสูงสุดของความต้องการของมาสโลว์ ดังแผนผังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนผังลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

จากความหมายของ “Self Actualization” ที่ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต นี้เอง จะสอดคล้องความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ที่เน้นให้ผู้เรียน สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเต็มที่ มีความคิดที่อิสระ รู้จักเลือกรู้จักตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองและค้นคว้าด้วยตนเองได้

1.2 ทฤษฎี Constructivism และ Constructionism

สุรกุล เจนอบรม (2543) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิตไว้ ดังนี้

1.2.1 ทฤษฎี Constructivism นั้นมาจากกรอบความคิดของนักปรัชญาและนักจิตวิทยาการศึกษาที่สำคัญหลายคน เช่น John Dewey , Lev Vygotsky , Jerome Bruner และ Jean Piaget ซึ่งแนวการจัดการเรียนการสอนตาม ทฤษฎี Constructivism จะมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหา (problem-oriented activities) ซึ่งจะประกอบด้วยการนำเสนอปัญหา การแก้ปัญหาและการชักจูงกลุ่มเพื่อนให้ร่วมกันค้นคว้า เสนอ คิด และหาแนวทางการแก้ปัญหา

2. นำเสนอปัญหาในลักษณะที่มองเห็นได้และมีรูปแบบการคิดที่ชัดเจน ครูควรจะนำเสนอปัญหาในลักษณะที่เป็นภาพที่เห็นได้ชัดเจนมากกว่าการเขียนเป็นตัวหนังสือ เนื่องจากภาพจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะในการกำหนดรูปแบบ การคิดขึ้นมาได้ นอกจากนี้ การสื่อความหมายด้วยภาพจะมีส่วนช่วยผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน และผู้เรียนที่มีความชำนาญ ไม่มากในเนื้อหาวิชาที่กำลังเรียนอยู่

3. สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนที่สมบูรณ์ครบถ้วน ไม่ใช่มีเพียงแต่ครู ตำรา และเอกสาร กำหนดขอบข่ายของงานที่ให้ผู้เรียนทำเท่านั้น แต่ควรมีการนำเอาทรัพยากรอื่นๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนการเรียน ได้แก่ แหล่งหรือสื่อรวมข้อมูล เช่น ตำราและสารานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือสำหรับบันทึกข้อมูล เช่น สมุดบันทึกและคอมพิวเตอร์กระเป๋าคอมพิวเตอร์ มีชุดอุปกรณ์สำหรับผู้เรียนใช้สร้างสิ่งต่างๆ เช่น การจำลองแบบด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทดลอง สำรวจหาผลลัพธ์แบบต่างๆได้ เป็นต้น

4. เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นกลุ่ม เน้นที่การทำงานเพื่อแก้ปัญหาเป็นกลุ่มมากกว่ารายบุคคล การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้การค้นหาคำตอบเป็นไปได้สะดวกขึ้น ทำให้เกิดการรวมกันใช้สติปัญญาและแบ่งภาระการคิดค้นได้อย่างแท้จริง เป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีในเรื่องของการแบ่งความรับผิดชอบ และทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

5. เป็นการเรียนรู้ด้วยการทำการทดลองทำ มีการสำรวจทางเลือกต่างๆ มากกว่าการหาคำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น เป็นการเรียนรู้ด้วยการค้นพบเอง

6. ใช้วิธีการประเมินจากผลงาน ใช้การประเมินเชิงคุณภาพมากกว่าการประเมินเชิงปริมาณ ส่วนมากจะประเมินจากแฟ้มสะสมงานของผู้เรียนแทนที่จะใช้แบบทดสอบ คือ ดูกระบวนการทำงานและผลงานที่ผู้เรียนจัดทำขึ้น

ส่วนทฤษฎี Constructionism ศาสตราจารย์ Seymour Papert แห่ง Media Lab สถาบันเทคโนโลยีแห่งรัฐแมสซาชูเซต เป็นผู้ให้กำเนิด ในช่วง ค.ศ.1958-1963 เขาได้ร่วมงานกับ Jean Piaget และด้วยความร่วมมือนี้เอง ทำให้ได้มีโอกาสศึกษาการใช้คณิตศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจว่าเด็กเรียนรู้และคิดอย่างไร ทฤษฎี Constructionism ของ Seymour Papert ยอมรับกรอบความคิดที่ว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนว Constructivism ของ Jean Piaget แต่เพิ่มเติมต่อไปอีกว่าในการสร้างความรู้ (ซึ่งอยู่ในสมอง) นั้น จะได้ผลดีขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ลงมือสร้างสิ่งที่เป็นของจริงที่จับต้องสัมผัสได้ เหมือนกับที่เด็กๆ ใช้ของเล่นสร้างสิ่งต่างๆ ขึ้นมานั่นเอง นั่นคือ การสร้างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้

หรือนำไปสู่การแลกเปลี่ยนกันได้นั้น จะทำให้สามารถทดสอบได้ว่าการคิดของเราเองถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และสิ่งที่สร้างขึ้นมานั้นก็จะกลายเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนความคิดต่อไปอีก เป็นวงจรที่ต่อเนื่องเสริมรับซึ่งกันและกันไปไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้น ความแตกต่างของ Constructivism และ Constructionism ในทัศนะของ Seymour Papert จึงอยู่ที่ว่า Constructionism นั้น ได้รวมเอาความเชื่อเรื่องผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองของ Constructivism เข้าไว้ แล้วเพิ่มส่วนที่เป็นการแสดงความรู้ออกมาให้ปรากฏ โดยการสร้างสิ่งที่เห็นได้ แลกเปลี่ยนได้ แล้วใช้เป็นเป้าหมายสำหรับการใช้การคิดใหม่ สร้างใหม่ เป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไปไม่มีที่สิ้นสุด คำอธิบายส่วนนี้เองที่ทำให้เกิดความชัดเจนในความหมายของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วม ในการที่จะเรียนรู้เองและเป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (active & lifelong learning)

1.3 ธรรมชาติของการเรียนรู้ของมนุษย์

ศาสตราจารย์อาลัน โทมัส จากสถาบันศึกษาศาสตร์ แห่งรัฐออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา ได้กล่าวว่า ธรรมชาติของการเรียนรู้ของมนุษย์ มี 8 ประการ (วิชัย ตันศิริ, 2539)

1. การเรียนรู้คือการปฏิบัติ การลงมือปฏิบัติ คือ การฝึกให้เกิดการเรียนรู้
2. การเรียนรู้เป็นเรื่องของเอกัตบุคคล ใครจะเรียนรู้อะไรเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ทุกๆ คน อาจนั่งฟังคำบรรยายเหมือนกัน แต่คนหนึ่งฟังแล้วได้ความคิดไปอย่างหนึ่ง อีกคนหนึ่งได้ความคิดไปอีกอย่างหนึ่ง นี่คือธรรมชาติมนุษย์ เพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น เพราะมนุษย์แตกต่างกัน ส่วนประกอบของสมองก็ไม่เหมือนกัน ความรู้สึกนึกคิดไม่เหมือนกัน ชอบ ชัง ต่างๆ กัน มีข้อมูลเดิมในสมองและแนวคิดเดิม ข้อสมมติฐานเดิม แตกต่างกัน ฉะนั้น จึงรับรู้ คิดวิเคราะห์แตกต่างกันไป
3. การเรียนรู้กลับหลังหันไม่ได้ เมื่อรู้แล้วจะสร้างทำเหมือนไม่รู้ไม่ได้ เมื่อรู้แล้วพฤติกรรมมนุษย์ย่อมเปลี่ยนไป เฮราคลิตุส นักปราชญ์กรีกโบราณ จึงกล่าวว่า มนุษย์ไม่สามารถจะกระโดดลงไปในแม่น้ำสายเดียวกัน 2 ครั้งได้ เมื่อมนุษย์คนหนึ่งกระโดดลงไปครั้งแรก แล้วเมื่อกระโดดครั้งที่ 2 ทั้งตัวมนุษย์ผู้นั้น ทั้งแม่น้ำสายนั้น ก็เปลี่ยนแปลงไป นี่คือความหมายของเฮราคลิตุส การเรียนรู้จึงกลับหลังหันไม่ได้ เหมือนเทพแผ่นเสียงที่หมุนกลับได้
4. การเรียนรู้คือการตอบสนองต่อสิ่งเร้า จะจัดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ก็จะต้องจัดสิ่งเร้า คือ สร้างปมปัญหาให้นักเรียนสนใจที่จะแก้ไข มนุษย์มีความอยากรู้เป็นสัญชาตญาณอยู่แล้ว **หลักการสอนหนังสือที่สำคัญที่สุดหลักหนึ่ง ก็คือ จัดสิ่งเร้าไว้ตลอดเวลา** นั่นคือตั้งคำถามให้นักเรียนตอบและคิด ค้นคว้า จัดสิ่งแวดล้อมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ให้แต่ละคนได้แสดงออก มนุษย์มีอัตราเป็นพื้นฐาน การให้มนุษย์แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนา “อัตรา” ในทิศทางที่ถูกต้องมากกว่า

ปล่อยให้ไปแสดงออกในเชิงลบ ฉะนั้น ต้องจัดสิ่งเร้าให้เหมาะกับวัยและความสนใจ หรือแนวโน้มของแต่ละบุคคลด้วย

5. การเรียนรู้ที่ตลอดชีวิต สุภาษิตเดิมว่า “You cannot teach an old dog a new trick” ผิดถนัด ในวินาทีสุดท้ายของชีวิต อาจเกิดดวงตาเห็นชอบ มองเห็นแสงสว่างสุดท้ายทางชีวิตก็ได้ ดิสเรเอลลี นายกรัฐมนตรีอังกฤษ สมัยศตวรรษที่ 19 เป็นรัฐบุรุษที่ค่อนข้างมีสีสันและเป็นที่โปรดปรานของพระนางเจ้าวิกตอเรีย พระราชินีอังกฤษผู้ทรงมีพระชนมชีพยืนยาว แต่พระสวามีของพระองค์ ลึนซีพิตักส์ยกก่อน ทำให้มีความโศกเศร้า วันหนึ่งดิสเรเอลลีล้มป่วยจนเจียนจะตายเช่นกัน ได้ความว่าพระนางเจ้าวิกตอเรียจะเสด็จมาเยือน นายกรัฐมนตรีถึงกับปฏิเสธว่าอย่าทรงเสด็จมาเลยจะลำบาก คนสนิทของท่านนายกจึงถาม เป็นการส่วนตัวว่าเหตุใดท่านนายกจึงไม่ต้องการรับเกียรติยศเช่นนั้น นายกกระซิบตอบว่าฉันกลัวว่าพระองค์จะฝากความรักไปถึงเจ้าชายอัลเบิร์ต พระสวามี นี่ก็คือคำกล่าวที่แฝงอารมณ์ขันของดิสเรเอลลี จริงเท็จอย่างไร หนังสือ cunth สมัยศตวรรษที่แล้ว ก็เขียนการ์ตูนเป็นภาพล้อเลียน การเรียนรู้ของมนุษย์ จึงตลอดชีวิต

6. การเรียนรู้ใช้เวลา การเรียนรู้มีความหมายลึกซึ้ง มีระดับของการเรียนรู้ การเรียนรู้ขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ อาจใช้เวลาไม่นาน แต่หากต้องเรียนทักษะบางประการ เช่น ขับรถก็ต้องใช้เวลา 2-3 สัปดาห์ของการฝึก ยิ่งกีฬาบางประเภท เช่น กอล์ฟ ก็อาจใช้เวลาตลอดชีวิตกว่าจะเป็นมือโปร แต่การเรียนรู้ที่ยากและใช้เวลามากก็คือ การเรียนทางด้านความคิด การเรียนที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตน และเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนทัศนคติ

7. การเรียนรู้มักได้รับอิทธิพลจากผู้อื่น การเรียนรู้เป็นกระบวนการร่วมกันของสังคม เราเรียนรู้จากผู้อื่น และผู้อื่นเรียนรู้จากเรา ไม่ทราบว่ามีใครหยิบยื่นความคิดซึ่งกันและกัน

8. การเรียนรู้บังคับกันไม่ได้

2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นคำที่ถอดความมาจากภาษาอังกฤษว่า “Self Directed Learning” ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังเช่น โนลส์ (Knowles.1975) ให้ความหมายว่าการเรียนรู้โดยการนำตนเองเป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนมีความริเริ่มในการวิเคราะห์ และตัดสินใจว่าต้องการเรียนรู้สิ่งใด หลังจากนั้นจะกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ รวมทั้งการระบุถึงวิธีการค้นคว้าที่จะนำไปสู่ความสำเร็จจนกระทั่งสุดท้าย ผู้เรียนสามารถตรวจสอบทบทวนถึงผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จในการเรียนของตนเองได้ ในขณะที่ สเคเจอร์ (Skager.1978 :114) ได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันว่า การนำตนเองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียน ความสามารถในการวางแผนการ

ปฏิบัติและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในลักษณะเฉพาะบุคคลและในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่ร่วมมือกัน ส่วนกริฟฟิน (Griffin.1983 :153) ก็ได้กล่าวไว้ว่า การนำตนเองเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองและความสามารถในการวางแผนปฏิบัติการและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับ นักการศึกษาในประเทศที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาด้วยการนำตนเอง เช่นเดียวกับ นักการศึกษาในประเทศ ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาด้วยการนำตนเอง ได้ให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกัน ดังเช่น สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2524 :6) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง ขบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น เช่น เพื่อน ครู โดยมีการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการของตนเองมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน หาแหล่งวิทยาการ เลือกวิธีและกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ขณะที่นรินทร์ บุญชู (2532 :16) ได้ให้ความหมายใกล้เคียงกับ กริฟฟิน ว่า การนำตนเอง คือ กระบวนการศึกษาของบุคคล เริ่มจากมีความตั้งใจมีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าและมีการวัดและประเมินผลตนเองตลอดเวลา เช่นเดียวกันกับความหมายของ สุวรรณ ยะกร (2533 :19) ซึ่งให้ความหมายว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้อื่น โดยผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ของตนเอง กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ แยกแยะ แจกแจง แหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นคนและอุปกรณ์คัดเลือก วิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและประเมินผลการเรียนรู้ นั้น สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2539 :13) ให้ความหมายไว้ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการศึกษาของบุคคลโดยบุคคล นั้นมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีความ ตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้เลือกแหล่งข้อมูล เลือกวิธีเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลด้วยตนเอง และใกล้เคียงกันกับของ พัทธกษ อักษร (2540 :6) ซึ่งให้ความหมายว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือกระบวนการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนสามารถคิดริเริ่มด้วยตนเอง วิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียน กำหนดวิธีการที่จะใช้ในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถ รวมทั้งหาเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้นด้วยโดยอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่น การเรียนรู้ของบุคคลไม่ได้เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในระบบเท่านั้น หากแต่การเรียนรู้สามารถเกิดได้ในสถานการณ์ต่างๆ (Brockett and Heimstra.1991) ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้โดยบังเอิญ (Random or Incidental Learning) เป็นผลพลอยได้จากเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งบุคคลเข้าไปสัมผัสและรับรู้โดยมิได้เจตนา

2. การเรียนรู้จากกลุ่ม (Collaborative Learning) เป็นการเรียนรู้จากสังคมกลุ่มเพื่อน การพบปะพูดคุย การถ่ายทอดทางความคิด และประสบการณ์จากกลุ่มเพื่อนที่ได้สัมผัสและถ่ายทอดมา

3. การเรียนรู้ตามระบบการจัดการศึกษา (Provider Sponsored) คือการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีกลุ่มบุคคลจัดทำกับดูแล มีการประเมินผล และให้การรับรองคุณวุฒิ

4. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self – Directed Learning) เป็นการเรียนที่เกิดจากความอยากรู้ อยากเรียน ซึ่งผู้เรียนจะวางแผนการเรียนนั้นด้วยตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นว่าการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในสถาบันการศึกษาเสมอไป และอาจเกิดขึ้นจากการเรียนรู้โดยบังเอิญหรือจากกลุ่มซึ่งประกอบขึ้นภายใต้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอันเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในอำนาจความนึกคิด (Conscious Act) อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลนั้น (สมคิด อิศระวัฒน์, 2532)

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งมีความเชื่อเรื่องความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง สามารถหาทางเลือกของตนเอง มีศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่มีขีดจำกัด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับนักจิตวิทยามนุษยนิยม ที่ให้ความสำคัญในฐานะที่ผู้เรียนเป็นปัจเจกบุคคล และมีแนวคิดที่ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ และมีความโน้มเอียงที่จะใส่ใจ ใฝ่รู้ ขวนขวายเรียนรู้ด้วยตนเอง มนุษย์สามารถรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองและถือว่าตนเองเป็นคนที่มีความค่า เมื่อกล่าวถึงการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เราจะพบว่าการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะมีคุณลักษณะพิเศษ กล่าวคือ

1.เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจของแต่ละบุคคล อาจด้วยความจำเป็น ความต้องการ หรือความสนใจก็แล้วแต่ คุณลักษณะเช่นนี้จะนำมาซึ่งการขวนขวาย มุ่งมั่นและตั้งใจ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนรู้

2.เป็นความรู้ที่ถาวร เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการขวนขวาย และศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน ถึงแม้จะมีหรือต้องอาศัยผู้คอยแนะแนวหรือนำบ้าง แต่โดยหลักการแล้ว จะต้องพึ่งพาหรืออาศัยตนเองเป็นหลักด้วยลักษณะดังกล่าวนี้จะช่วยให้การเรียนรู้ดังกล่าว ติดตัว ผู้เรียนไปอย่างถาวร

3.สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนมีอิสระที่เลือก และกำหนดหรือแผนการเรียนรู้ของตนเองตามความสนใจ ความถนัด รวมถึงความพร้อม

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548) กล่าวว่า การให้ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ต้องพิจารณาเชื่อมโยงกับคุณลักษณะต่างๆ ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนและกระบวนการเรียนได้แก่

1. สามารถเพิ่มความรับผิดชอบให้กับผู้เรียนแต่ละคนในการตัดสินใจทุกขั้นตอน รวมทั้งสามารถควบคุมตนเองให้มีความมานะบากบั่นต่อการเรียนรู้
2. การนำตนเองได้ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคน สามารถนำไปใช้ได้ทุกสถานการณ์ของการเรียนรู้
3. การนำตนเองได้นั้น ไม่จำเป็นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้น โดยอยู่ห่างไกลจากผู้อื่น สามารถเรียนรู้ในท่ามกลางผู้อื่นได้
4. ผู้เรียนโดยการนำตนเองจะสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้จากความรู้และทักษะ ในสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ได้
5. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรทั้งหลาย เช่น การอ่านด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการเข้ากลุ่มเพื่อทบทวนความรู้ การฝึกปฏิบัติงานกิจกรรมการเขียนเพื่อรายงานผลการเรียน เป็นต้น
6. บทบาทของครู – ผู้สอน ที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการเรียนรู้การนำตนเองเป็นสิ่งที่สามารถดำเนินการได้ เช่น การสนทนากับผู้เรียน การเสนอแนะแหล่งและสื่อการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การส่งเสริมการคิดอย่างพินิจพิเคราะห์ เป็นต้น
7. สถาบันการศึกษาจำนวนมากพยายามหาทางสนับสนุนวิธีการศึกษด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้ระบบเปิด (Open learning) ส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล เปิดสอนรายวิชาและการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการศึกษาในสภาวะการณ์ของสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชากรในวัยแรงงาน ที่ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับข่าวสาร ข้อมูลและเทคโนโลยีต่างๆ

2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในปัจจุบันได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง การปฏิบัติในเรื่องนี้ไม่ใช่ปรากฏการณ์ใหม่ เพราะบุคคลสำคัญในอดีต เช่น โสเครตีส อับราฮัม ลินคอล์น ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จมาจากการศึกษาค้นคว้าด้วยการนำตนเองและยังมีบุคคลต่างๆ อีกมากมายที่มีลักษณะ เช่น บุคคลที่กล่าวมานี้สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นตัวอย่างการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ชาวพุทธทราบดีและคำสอนของพระพุทธองค์ก็เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ

การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการแสวงหาข่าวสารต่างๆ ได้ทันต่อเหตุการณ์ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการเรียนรู้ รู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาของตนเองในระดับสูงขึ้นไป แต่มีข้อเท็จจริงที่น่าวิตก คือ นักศึกษาส่วนใหญ่รู้เพียงวิธีที่จะรับการถ่ายทอดความรู้จากครู อาจารย์ มากกว่าที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องเสริมสร้างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองให้มากยิ่งขึ้น

โนลส์ (Knowles, 1975 :15-17) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ไว้ดังนี้ คนที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเอง จะเรียนได้มากกว่าดีกว่าคนที่ เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ครู ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจสูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับคำสอน แต่อย่างเดียวน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยา และกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า คือ เมื่อตอนยังเด็กเป็นธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพาผู้อื่นต้องการผู้ปกครองปกป้องเลี้ยงดูและตัดสินใจแทนได้ เมื่อเติบโตมีพัฒนาการขึ้นก็ค่อยๆ พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพิงผู้ปกครอง ครูและผู้อื่น การพัฒนาเป็นไปตามสภาพที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเอง และชี้ว่าตนเองได้มากขึ้น พัฒนาการใหม่ๆ ทางการศึกษา มีหลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิดศูนย์บริการทางวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนที่จัดแก่บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยเปิดและอื่นๆ อีก รูปแบบของการศึกษาเหล่านี้ ล้วนผลักดันหรือผลักดันไปที่ผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นความอยู่รอดของชีวิตในฐานะที่เป็นบุคคลและเผ่าพันธุ์ มนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกใหม่ที่แปลกไปกว่าเดิม ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ และข้อเท็จจริงเช่นนี้เป็นเหตุผลไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

นิรมล ศตวุฒิ (2547) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ที่เริ่มจากตัวผู้เรียนไว้ว่า จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่ควรรู้และเห็นประโยชน์เหล่านั้นได้โดยไม่ต้องรู้สึกว่าคุณบังคับให้เรียน ไม่รู้สึกเบื่อ และไม่รู้สึกต่อต้าน ดังนั้น การเรียนรู้จึงควรเริ่มจากตัวผู้เรียน เพราะ

1. จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการศึกษาไม่ใช่การถ่ายทอดสิ่งที่ครูรู้ไปสู่ผู้เรียน
2. การจัดการเรียนรู้ควรมีชีวิตชีวา ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด
3. เมื่อผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มให้การเรียนรู้ จะเรียนได้ดีกว่า มีแรงจูงใจมากกว่า เก็บความรู้ไว้ได้นานกว่าและใช้ความรู้ที่เรียนรู้แล้วได้ดีกว่า

4. การเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียนเป็นกระบวนการที่เป็นธรรมชาติตามพัฒนาการทางจิตวิทยา
5. การเรียนรู้ควรครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม โดยพัฒนาทักษะการสืบเสาะ (skills of enquiry) ให้ผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับการดำรงชีวิต (Hiemstra.1997) ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ว่ามีกระบวนการ ดังต่อไปนี้
 1. การประเมินความต้องการของตนเอง (Assessing Needs)
 2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting goals)
 3. การกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ (Specifying learning content)
 (Knowles. 1975) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) การวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน 3) การวางแผนการเรียน 4) การแสวงหาแหล่งวิทยาการ และ 5) การประเมินผล

นอกจากนี้ เมอร์ริล แฮมมอนด์ และโรบ คอลลิน (Merryl Hammond and Rob Collins. 1991) ยังได้สร้าง steps in critical SDL ไว้ 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. BUILDING A CO-OPERATIVE LEARNING CLIMATE
2. ANALYSING THE SITUATION
3. GENERATING A COMPETENCY PROFILE
4. DIAGNOSTIC SELF-ASSESSMENT OF LEARNING NEEDS
5. DRAFTING LEARNING AGREEMENTS
6. SELF-MANAGEMENT OF LEARNING
7. REFLECTION AND LEARNING
8. EVALUATION & VALIDATION
9. CO-ORDINATING CRITICAL SELF-DIRECTED LEARNING

2.3 คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ได้มีผู้ศึกษาถึงคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้หลายแนวคิด ดังนี้

โนลส์ (Knowles.1978 :61) ได้สรุปลักษณะของผู้เรียนรู้โดยการนำตนเองเป็น 9 ประการ คือ

1. ความเข้าใจในความแตกต่าง ด้านความคิดเกี่ยวกับผู้เรียนและทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ นั่นคือรู้ความแตกต่างระหว่างการสอนที่ครูเป็นผู้ชี้แนะ กับการเรียนรู้โดยการนำตนเอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองในฐานะที่เป็นบุคคลที่เป็นตัวของตัวเองไม่ขึ้นกับใครและเป็นคนที่สามารถนำตนเองได้

3. ความสามารถที่จะสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ได้ดี เพื่อที่จะใช้บุคคลเหล่านี้เป็นเหมือนสิ่งสะท้อนให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง

4. ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้อย่างสมจริงโดยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นๆ

5. ความสามารถในการแปลความต้องการการเรียนรู้ออกมาเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ในรูปแบบ ที่อาจจะทำให้การประเมินผลสำเร็จนั้นเป็นไปได้

6. ความสามารถในการโยนโยนความสัมพันธ์กับผู้สอน ใช้ประโยชน์จากผู้สอนในการทำให้เรื่องยากง่ายขึ้น และเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือที่ปรึกษา

7. ความสามารถในการหาบุคคล และแหล่งเอกสารวิทยาการที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8. ความสามารถในการเลือกแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการและมีความคิดริเริ่มในการวางแผน นโยบาย อย่างมีทักษะความชำนาญ

9. ความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลของข้อค้นพบต่างๆ ไปใช้อย่างเหมาะสม

สมคิด อิศระวัฒน์ (2532:76) เสนอเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยนำตนเอง ควรมีลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สมัครงใจที่จะเรียนด้วยตนเอง (Voluntarily to Learn) มิได้เกิดจากการบังคับแต่มีเจตนาที่จะเรียนด้วยความอยากรู้

2. ตนเองเป็นแหล่งข้อมูลของตัวเอง (Self – Resourceful) ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนจะเรียนคืออะไร เป็นผู้จัดการการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้วยตนเอง (Manager of Change)

3. ผู้เรียนต้องรู้ “วิธีการที่จะเรียน” (Know How to Learn) ผู้เรียนควรทราบขั้นตอนการเรียนรู้ของตนเอง รู้ว่าเขาจะไปสู่จุดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร

อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีจุดเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้กำหนดแนวทางการเรียน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตัวเองการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน การวางแผนการเรียน การแสวงหาแหล่งวิทยาการ การประเมินผล โดยอาศัยความช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อน ตามสมควร

2.4 การฝึกให้ผู้เรียนเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นิรมล ศตวุฒิ (2547) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียนจะประสบความสำเร็จเมื่อผู้เรียนได้ฝึกฝนเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ทำความเข้าใจองค์ประกอบที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้คือ

- 1.1 การเรียนรู้ต้องดำเนินการเป็นกระบวนการ
- 1.2 การเรียนรู้เกิดจากการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย
- 1.3 ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
2. ฝึกทักษะเบื้องต้นที่จำเป็น ได้แก่ การอ่านเชิงสร้างสรรค์ การเขียนสื่อความหมาย การคิด คำนวณการฟังและแสดงความคิดเห็น และการใช้คอมพิวเตอร์
3. ฝึกวิเคราะห์ตนเองและทำความเข้าใจตนเองในเรื่องต่อไปนี้ เพื่อปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะที่จะเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 3.1 มีความต้องการปรับปรุงตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
 - 3.2 มีความสามารถในการสนทนากับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมมั่นในตนเอง และกล้าแสดงตน
 - 3.3 ปฏิบัติตามเป้าหมายและความคิดเห็นที่ตนเองเสนอได้
 - 3.4 ยอมรับนิสัย จุดเด่น และจุดอ่อนของตนเองพร้อมที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่อง
 - 3.5 เลือกกิจกรรมที่จะทำได้ และพอใจกับงานที่ทำ
 - 3.6 มีมนุษยสัมพันธ์ หาผู้สนับสนุน และสนับสนุนผู้อื่นได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ในฐานะที่ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และผู้ให้คำปรึกษา
 - 3.7 ตั้งใจเรียนสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างกว้างไกล ใช้ความรู้ได้ ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้เชื่อมโยงข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้วได้
 - 3.8 รู้ความต้องการการเรียนรู้ และแบบ (Style) การเรียนของตนเอง
4. เข้าใจองค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 การวางแผน
 - 4.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นไปได้และสามารถทำได้
5. การเลือกแหล่งความรู้และวิธีการเรียนรู้
6. การเอาชนะอุปสรรค และการสร้างแรงจูงใจที่จะเรียนรู้
7. การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. ความสามารถที่จะใช้ประสบการณ์ของผู้อื่นให้เป็นประโยชน์
9. ความสามารถในการอภิปราย
10. ทักษะที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การจดบันทึกและการเขียนรายงาน
และยังได้เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียน ไว้ดังต่อไปนี้
การออกแบบโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific method) ให้ผู้เรียนดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่ต้องการข้อมูลความรู้ความเข้าใจ ทักษะ หรือ เป็นเรื่องที่มีความสงสัยและต้องการคำตอบ หรือเป็นปัญหาที่ต้องการหาวิธีการแก้ปัญหา
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เรื่องนี้ให้ชัดเจน และกำหนดขอบเขตของเรื่อง
3. ระบุมูลฐานที่ต้องการ เช่น ข้อมูลที่จะอธิบายเรื่องที่จะศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้อมูลที่จะช่วยตอบคำถามหรือแก้ปัญหาที่จะศึกษา เป็นต้น
4. กำหนดแหล่งที่จะรวบรวมข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ผู้รู้ สถานที่จริง ฯลฯ
5. วางแผนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร การสังเกตในสถานที่จริง การสัมภาษณ์บุคคล การส่งแบบสอบถาม ฯลฯ
6. จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูล เลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และอยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้ อาจจะใช้วิเคราะห์ด้วยการบรรยาย หรือใช้วิธีการทางสถิติ แล้วแปลความหมาย
7. รายงานและนำเสนอข้อมูลที่ได้รับ อาจจะนำเสนอเป็นผลงาน การเขียนบรรยาย การจัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การนำเสนอโดยใช้สื่อสโตนูปกรณ์ และอาจมีรูปภาพ แผนผัง และแผนภูมิประกอบ
8. ประเมินผล โดยการแสดงหลักฐานทั้งกระบวนการ การทำงานและผลงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์สำหรับการพัฒนาชิ้นงานต่อไป
9. การออกแบบโดยใช้สัญญาการเรียนรู้ (Learning contracts) การทำสัญญาการเรียนรู้ เป็นการทำสัญญาร่วมกันระหว่างผู้เรียน 2 คน หรือกลุ่มผู้เรียน ที่จะร่วมกันศึกษาเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ โดยดำเนินการดังนี้ และเซ็นรับรู้ร่วมกัน
10. กำหนดแหล่งการเรียนรู้ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ห้องสมุด เพื่อน สถานที่เกี่ยวข้อง
11. กำหนดวิธีการเรียนรู้ แสดงถึงวิธีการที่จะรวบรวมข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้
12. กำหนดหลักฐานที่จะแสดงว่าการเรียนรู้ครั้งนี้บรรลุจุดประสงค์ และวิธีการประเมิน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนอย่างอิสระทั้งในห้องเรียน และจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1 ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ให้นิยามของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ไว้ว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการได้รับความรู้หรือประสบการณ์จากการจัดการศึกษา หรือจากกิจกรรมในชีวิต ที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ที่เป็นกระบวนการจัดการศึกษา ที่ผสมผสานการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ

การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์ เวลา และสถานที่ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความต้องการและความสุขใจ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

Asia-Pacific Regional Forum for Lifelong Learning (2001) ได้ให้ความหมายของ Lifelong Learning ไว้ว่า Lifelong learning is to display the human potential through a continual sustained process. It recognizes and enables people to have power to obtain all the knowledge, value, skill and understanding needed in their lifetime. It will enable them to have confidence and creativity and apply them happily. Lifelong learning is a basic means of survival and development of human beings in the future and will lead human society to advance toward a learning society.

Lifelong learning has at least two dimensions. One dimension is in terms of a vertical life span of a person. Education does not terminate at the time a person leaves the school, but continues throughout life. Learning is acquired from formal, non-formal and informal education. Another dimension concerns the purpose of learning, it should focus on the ways of life of people, and for the improvement of their lives.

นอกจากนี้ พดิน แดงจวง (2548) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง กระบวนการที่บุคคลแสวงหาความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต Peterson (1980 : 5) กล่าวว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง กรอบแนวคิดในการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผน การปฏิบัติการและการร่วมมือการจัดการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับประชาชนตลอดชีวิต ในขณะที่ มิอุระและคณะ (Miura and Others.1992 :33) มองว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการเตรียมการด้านการศึกษาจากมุมมองของฝ่ายผู้เรียนแทนที่จะเป็นของฝ่ายนักวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากโดยความเป็นจริงแล้ว สังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งมีผลให้มนุษย์ทุกคนทุกนามต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อแสวงหาปัจจัย 4 และเป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วย ในขณะเดียวกัน

3.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สพอลดิงค์ (Spaulding. 1974) มีความเชื่อว่ากระบวนการทางการศึกษาจะช่วยให้คนปรับตัว ได้ทันการเปลี่ยนแปลงและเทคโนโลยี สิ่งที่ดีควรได้นำเสนอคือกระบวนการที่เรียกว่า สังคมการเรียนรู้ (Learning Society) ดังที่ UNESCO ได้เคยสนับสนุนคณะกรรมการ International Commission on

the Development Education ได้มีการกล่าวถึงการศึกษาโดยไม่มีโรงเรียน ผนวกกับการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งการปรับปรุงโดยใช้ยุทธวิธีทั้งสองนี้จะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (life long education)

รุ่ง แก้วแดง (2543) เชื่อว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการลดการให้การศึกษา แต่เพิ่มการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพราะการเรียนรู้เป็นการมองจากผู้เรียน ในขณะที่การศึกษาจะเป็นการมองจากผู้จัด

การศึกษาตลอดชีวิตเป็นลักษณะการศึกษาที่ครอบคลุมสังคมในแนวกว้างและนำไปสู่ตัวเลือกของการพัฒนาการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ ตามลักษณะบริบทของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ การศึกษาตลอดชีวิตที่ได้รับการพัฒนาอย่างดียิ่งจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสรับการศึกษาที่หลากหลายตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย คำจำกัดความของการศึกษาตลอดชีวิตจะครอบคลุมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ ทรัพยากรที่สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ จนถึงประสบการณ์ต่างๆ ที่บุคคลได้รับและมีคุณค่าต่อชีวิตของตน จุดเน้นจะอยู่ที่บุคคลแต่ละคนที่จะได้มีโอกาสพัฒนาความสนใจของตนเอง พัฒนารสนิยมของตนเองและความสามารถของบุคคลนั้นๆ ที่จะทำช่วงชีวิตของตนเองให้มีความสมบูรณ์มากเท่าที่ตนเองต้องการ

การศึกษาตลอดชีวิตในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ การศึกษาตลอดชีวิตจะเกิดได้ในสังคมต้องอาศัยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ 1) ความเชื่อในเรื่องการเรียนตลอดชีวิตของสถาบันและองค์กรต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือในการรับบริการการศึกษาให้กับประชาชน 2) ความเชื่อในเรื่องการเรียนตลอดชีวิตของประชาชนเองที่จะทำให้ประชาชนปรับตัวเพื่อเรียนรู้และศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา แม้จะพ้นจากการเป็นนักเรียนนักศึกษาในสถาบันการศึกษาไปแล้ว และ 3) ความเชื่อเรื่องการเรียนตลอดชีวิตของสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อจะได้พัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะในการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนเพื่อเยาวชนที่สำเร็จการศึกษาออกไปจะมีทักษะที่สำคัญในการชี้นำตนเองในการศึกษาหาความรู้

เมื่อองค์ประกอบทั้งสามประการ ได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง ความเชื่อดังเดิมที่มีในสังคมไทยที่ว่า เมื่อเรียนจบจากโรงเรียน หรือศึกษาจบจากมหาวิทยาลัย คือ จบการเรียนทุกอย่างก็จะหายไป กลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ความรู้สึกใฝ่รู้จะเกิดขึ้นในใจ ในที่สุดการเรียนตลอดชีวิตก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของทุกคนในสังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ขึ้นในที่สุด

3.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประเวศ วะสี (2537 : 10-21) ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคม โดยกล่าวว่า ความเข้มแข็งทางปัญญาในสังคมนั้น เกิดขึ้นจากลักษณะ 5 ประการคือ

1. สถิติปัญญาของคนทั้งหมด
2. โครงสร้างของสมอง

3. กระบวนการเรียนรู้ที่สร้างความเข้มแข็งทางปัญญา

4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

5. ความสามารถในการสร้างความรู้ใหม่

การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความงอกงามส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การปกครองและด้านงานอาชีพ ในแต่ละสังคมจะมีมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนตลอดชีวิตแตกต่างกันออกไป ในที่นี้ผู้เขียนจะเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์ ซึ่งเราถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดเป็นหลัก

การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสำคัญในจุดที่ว่าเป็นการศึกษาที่คู่ขนานไปกับความมีเสรีภาพของผู้เรียนคู่ขนานไปกับโอกาสของผู้เรียน ที่สำคัญที่สุดเป็นการศึกษาที่ทุกสถาบันมีส่วนร่วมในการให้บริการ และผู้เรียนมีอิสระภาพในการตัดสินใจเลือกใช้บริการต่างๆ เหล่านั้น (เพ็ญณี แร่อท. 2544)

โนลส์ Knowles. (1980) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตไว้อย่างน่าสนใจว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตน่าจะเป็นเกณฑ์หรือแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ เหตุผลสำคัญก็คือโลกปัจจุบันเป็นโลกที่มีความเร่งของการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ฉะนั้น การเรียนรู้ก็ต้องเป็นกระบวนการตลอดชีวิตไปด้วย นอกจากนั้นแล้วการศึกษาที่ให้กับผู้เรียนจะต้องให้ทักษะพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ทักษะในการสืบค้น ความรู้ และเมื่อผู้เรียนเป็นผู้ใหญ่การศึกษาก็ควรต้องจัดแหล่งทรัพยากรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง (self-directed inquirers)

การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกนำพาให้คนพัฒนาคุณภาพของตนอยู่เสมอ หากประเทศใดประชาชนเรียนรู้ตลอดชีวิต ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศนั้นย่อมมีคุณภาพดีกว่าประเทศอื่นๆ ตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น แม้เป็นประเทศเล็กแต่สามารถมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจต่อประเทศใหญ่ๆ เช่นสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ ทั่วโลกได้ เพราะคนญี่ปุ่นเรียนรู้ตลอดชีวิต การบริหารของญี่ปุ่นมีระบบในการประเมินและพัฒนาตนเองตลอดเวลาหรือประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นเพียงเกาะเล็กๆ ยังได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่คนในประเทศมีคุณภาพมาก จนกระทั่งกลายเป็นประเทศที่ได้รับการยอมรับให้เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ก็เกิดจากการที่ประชาชนเป็นผู้แสวงหาการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั่นเอง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543)

นอกจากนี้ ชุ่นตา นพคุณ (2543) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตไว้ว่า มนุษย์เรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกสังคม ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยและมีความสุขเท่าที่จะทำได้ ในสังคมเกษตร มนุษย์เรียนรู้ที่จะอยู่ใกล้ชิดและดำรงชีวิตอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ และมนุษย์เรียนรู้การต่อสู้กับภัยธรรมชาติ ต่อมาในสังคมอุตสาหกรรมมนุษย์เรียนรู้ที่จะนำธรรมชาติมาใช้ในการบริโภค และการใช้สิ่งประดิษฐ์เพื่อทดแทนแรงงานคน ในสมัยปัจจุบันที่เป็นสังคม “คลื่นลูกที่สาม” หรือยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนมนุษย์ต้องเรียนรู้เพื่อการอยู่รอดอย่าง

สลับซับซ้อนกว่าที่เป็นมาในอดีต ในศตวรรษที่ ๒๑ สังคมไทยจะต้องเผชิญกับปัญหานานาประการ บางปัญหา ได้พัฒนาและกลายเป็นปัญหาข้ามพรมแดน เป็นปัญหาร่วมกันระหว่างประเทศ ปัญหาหลายเรื่องไม่ใช่ว่ามนุษย์เราไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ แต่ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ข้อมูล องค์ความรู้ ผลการศึกษาการวิจัย อาจไม่สมบูรณ์ สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม บริบทของสังคมอาจเปลี่ยนแปลงไป การที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป มนุษย์จึงต้องเรียนรู้ใหม่ การเรียนรู้ที่สำคัญต่อการอยู่รอดของพวกเราอาจจะไม่ใช่การเรียนรู้เพื่อได้สิ่งใหม่หรือเรียนรู้ตามกระแสนิยม แต่อาจจะเป็นการเรียนรู้ที่จะนำประสบการณ์เดิมมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาให้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4 คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539) เสนอแนวคิดว่าคุณลักษณะบุคคลที่จะก้าวสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต คือเป็นผู้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างหลากหลาย โดยมีวิธีการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลหรือสื่อต่างๆ อยู่เสมอ และกระทำการอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กล่าวได้ว่าคุณลักษณะนิสัยแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 1) เป็นคนรักการอ่านหนังสือ ติดตามวิทยาการใหม่ๆ 2) เรียนรู้ที่จะเลือกรับสิ่งที่สนับสนุนความสำเร็จ 3) เรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนปัญญา มิใช่เพื่อเงินทองเท่านั้น 4) พัฒนาการเรียนรู้ที่ได้รับต่อไปโดยหมั่นสังเกต หมั่นคิด และ 5) เรียนรู้ว่าทุกคนสามารถเป็น"ครู" ได้

นิตยา สำเร็จผล (2547) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ไว้ดังนี้

1. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความรู้สึก ความคิดเห็นที่ดีต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ได้แก่

ผู้เรียนเห็นความสำคัญ จำเป็น ของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตระหนักว่าทุกคนมีความจำเป็นต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้ถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน ในการเรียนรู้ทุกประเภท

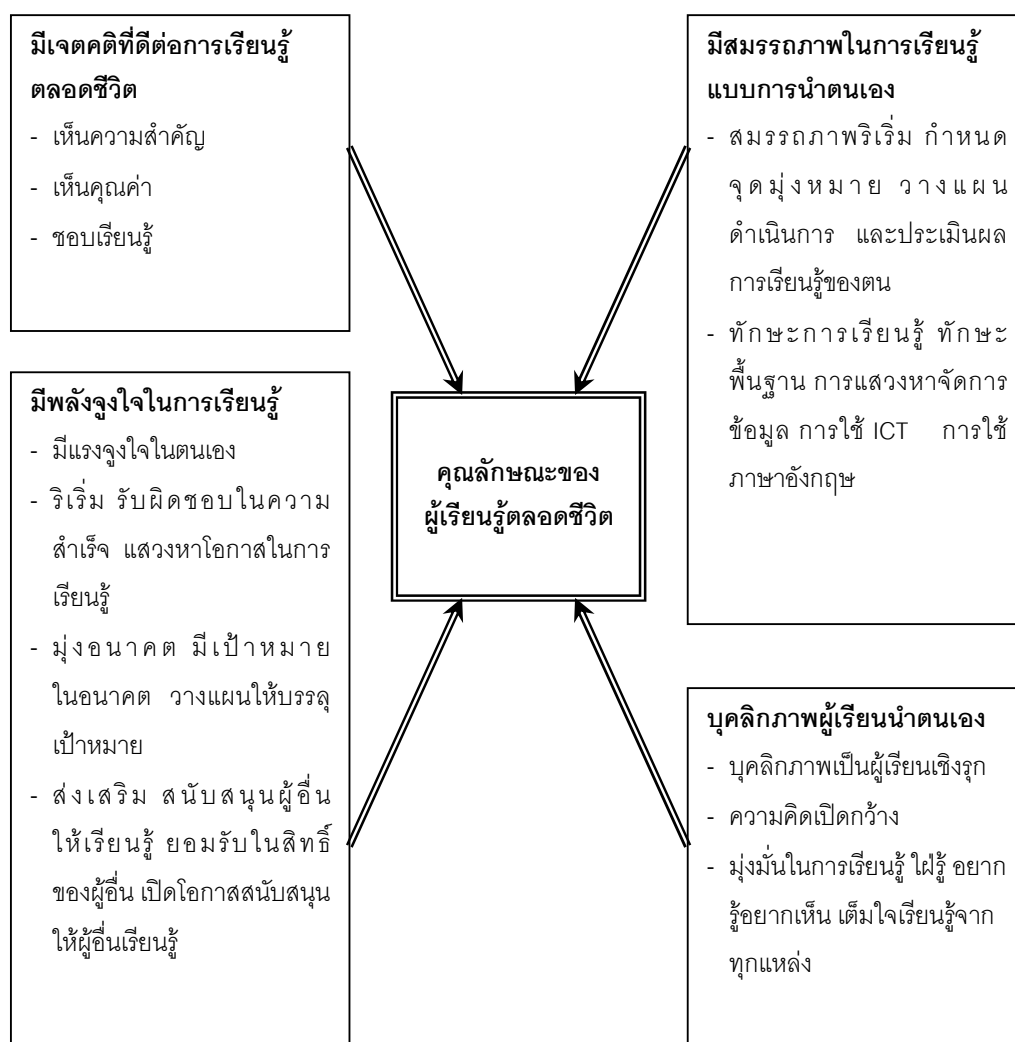
2. มีความสามารถและทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถภาพที่จำเป็นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

2.1 สมรรถภาพและทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้นำเรียนแบบนำตนเอง ได้แก่

1. ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของตน
3. วางแผนการเรียนรู้ของตนเอง
4. จัดการดำเนินการเรียนรู้ของตนโดยใช้กลยุทธ์ รูปแบบ แหล่งที่หลากหลาย ตามที่หาได้

5. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง
- 2.2 ความสามารถในการเรียนรู้ได้แก่
 1. มีทักษะในการเรียนรู้ที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะทางภาษา (การอ่าน เขียน) ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการคิด
 2. มีทักษะการแสวงหาและจัดการข้อมูล
 3. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร (ITC)
 4. มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
 5. มีทักษะในการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ต่างๆ
3. บุคลิกภาพที่จำเป็นในการเป็นผู้เรียนแบบนำตนเอง ได้แก่
 - 3.1 การเป็นผู้เรียนเชิงรุก สามารถริเริ่มและดำรงการเรียนรู้โดยไม่ต้องมีแรงจูงใจจากภายนอก เกิดจากแรงจูงใจภายในตนเอง ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเห็นคุณค่าในตนระดับสูง เชื่อมั่นในตนเอง ริเริ่มการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมายระดับสูง
 - 3.2 มีความคิดเปิดกว้าง ได้แก่ เปิดกว้างสำหรับความคิดใหม่ กิจกรรมใหม่ มองการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ท้าทายเชิงบวก ชอบสิ่งท้าทาย มีความสามารถในการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง ทนทานต่อความแตกต่างหลากหลาย
 - 3.3 มุ่งมั่นในการเรียนรู้ ชอบเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ชอบใช้เวลาว่างในการเรียนรู้ที่เกิดประโยชน์ ใฝ่รู้ มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ มองการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ท้าทาย เป็นคนชอบถาม ชอบแสวงหาความรู้ มีความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากทุกแหล่ง รักการอ่าน
4. การมีพลังจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้มีแรงจูงใจในการริเริ่มการเรียนรู้ของตน และรับผิดชอบต่อความสำเร็จของการเรียนรู้ของตน รวมทั้งสามารถสร้างแรงจูงใจในการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ชักนำให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ด้วย ประกอบด้วย
 - 4.1 การมีแรงจูงใจในตนเอง ได้แก่ มีแรงจูงใจของตนเองในการริเริ่มการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ต้องทำให้สำเร็จ แสวงหาข้อมูลและโอกาสในการเรียนรู้ของตนเอง
 - 4.2 เป็นคนมุ่งมั่นอดทน ได้แก่ มีเป้าหมายของอนาคต วางแผนการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
 - 4.3 มีพลังอำนาจในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้อื่น ได้แก่ ยอมรับในสิทธิการเรียนรู้ของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้อื่นเรียนรู้ เช่น การถ่ายทอดความรู้ การชักชวนให้เรียนรู้

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

3.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในหลักการและทิศทางของการศึกษาตลอดชีวิต โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. บุคคลมีสิทธิและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา (มาตรา 10)
2. การจัดการศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับปวงชน (มาตรา 8)

3. การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22)

4. การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งทั้ง 3 รูปแบบ คือ องค์ประกอบของการศึกษาตลอดชีวิต (มาตรา 15)

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ในชุมชน (มาตรา 12)

6. จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6)

7. เนื้อหาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นการบูรณาการเนื้อหาความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมสิ่งแวดล้อม ความรู้ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศ การเมืองการปกครอง ความรู้และทักษะ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา รวมทั้งความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ (มาตรา 23)

8. กระบวนการเรียนรู้ เน้นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของตนเอง จัดให้มีการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ โดยร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน (มาตรา 24)

9. การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประเทศไทย

ยุทธศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประเทศไทยนี้ ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

1. หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. แนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด

หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยในชีวิตประจำวันของคนทุกคน ไปจนตลอดการสิ้นอายุขัย เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้

ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ของคนทุกคน ดังนั้น จากหลักการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สามารถสรุปเป็นแก่นของหลักการเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนไทยได้ ดังนี้

1. สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีวัฒนธรรมการเรียนรู้
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดขึ้นและมีความต่อเนื่องตลอดเวลาตลอดช่วงอายุของผู้เรียน
3. คนไทยทุกคนมีสิทธิและความเสมอภาคในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ผู้เรียนและการเรียนรู้มีความสำคัญและสัมพันธ์กับวิถีชีวิตที่มีความสุข
5. ผู้เรียนมีโอกาและมีทางเลือกในการเรียนรู้ด้วยรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

มีคุณภาพและยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน

6. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ในทุกสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
7. ทุกแห่งในสังคมคือแหล่งการเรียนรู้ของคนทุกคน
8. ทุกฝ่ายในสังคมต้องร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและอำนวยความสะดวกในการ

เรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ปวงชน

9. การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการบูรณาการการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ

การศึกษาตามอัธยาศัยเข้าด้วยกัน

10. คุณภาพของการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต จากแก่นของหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้ง 10 หัวข้อนั้น จำเป็นต้องมีการวางกรอบยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดพลังและความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสังคมไทย คือ การรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต รวม 9 ยุทธศาสตร์ได้แก่

1. สร้างวิสัยทัศน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ชัดเจนให้ครอบคลุมหลักการทั้ง 10 ข้อ
2. สร้างนิสัยรักการอ่าน และวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากทุกส่วนของสังคม
4. ให้ความสำคัญและสร้างความสัมพันธ์ของเอกัตตบุคคล ครอบครัว ชุมชน ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ศาสนสถาน และสถานประกอบการในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้

5. กระจายแหล่งการเรียนรู้ให้ทั่วถึง และครอบคลุมทุกจุดของสังคม
6. พัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
7. การพัฒนาข้อมูล สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
8. การพัฒนาและประกันคุณภาพรูปแบบ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้
9. การจัดสรรเงินทุน และระดมทรัพยากรเพื่อจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอด

ชีวิต

แนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด จากยุทธศาสตร์ทั้ง 9 ได้มีการระดมความคิดกำหนดออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติได้ ดังนี้

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจในส่วนของเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่สิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ วิสัยทัศน์ หลักการ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ฯลฯ มีแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจร่วมกัน ดังนี้

- 1.1 การสร้างองค์ความรู้ สร้างกระแส จัดประชุมระดมความคิดแสวงหาแนวร่วมจัดทำประชาพิจารณ์
- 1.2 ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบ
- 1.3 สาระที่ประชาสัมพันธ์ออกไปต้องใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย
- 1.4 ใช้การปฏิบัติหน้าทฤษฎี ในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสม จัดทำเป็นโครงการตัวอย่าง และโครงการนำร่อง
- 1.5 สร้างแรงจูงใจ และความมั่นใจในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยการประกาศยกย่องส่งเสริม และสนับสนุนในทุกรูปแบบ
- 1.6 กำหนดความรับผิดชอบและลงมือปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน
- 1.7 สร้างเมือง/ชุมชนการเรียนรู้ตลอดชีวิตต้นแบบ

2. การสร้างนิสัยรักการเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

- 2.1 รัฐทำการรณรงค์ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ ความก้าวหน้า ความมั่นคงในชีวิตที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนทุกคน เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมให้มีพฤติกรรม เห็นตัวอย่างผู้ที่ประสบความสำเร็จในแต่ละช่วงของชีวิต เพื่อเป็นต้นแบบ
- 2.2 ให้มีกลไกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเข้าถึง และการได้รับบริการด้านข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่ถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการ
- 2.3 ให้สื่อมวลชนทุกแขนงเข้ามามีบทบาทในการสร้างกระแส ค่านิยมการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นและส่งเสริมให้ทุกคนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2.4 ในการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ได้เรียนรู้ "วิธีการเรียนรู้" เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในอนาคตด้วยตนเอง

3. การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

- 3.1 ใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ เป็นมาตรการกำหนดการมีส่วนร่วมของทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น การสร้างมาตรการจูงใจให้เกิดความร่วมมือร่วมใจจาก

ชุมชน สถานประกอบการ และภาคเอกชน โดยใช้มาตรการลดหย่อนและสิทธิพิเศษที่เกี่ยวข้องต่างๆ

- 3.2 สร้างความสัมพันธ์ ความเป็นเครือข่ายซึ่งกันและกันเพื่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ ความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้น และจัดให้มีเวทีของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกหนทุกแห่ง
- 3.3 ปรับระบบการสนับสนุนงบประมาณให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวโดยมีข้อกำหนดโครงการและผลที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการชัดเจน
- 3.4 ให้มีการสนับสนุนโครงการริเริ่มเล็ก ๆ ที่เกิดจากความคิดของประชาชนจากทุกเพศ ทุกวัย ไม่จำกัดเรื่องระดับการศึกษาในการออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. ให้ความสำคัญและสร้างความสัมพันธ์ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนสถาน และสถานประกอบการ เนื่องจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมกันบูรณาการการเรียนรู้เข้าไปกับทุกหน่วยงาน ทุกสถานการณ์ ทุกเวลา และสถานที่ แนวทางปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

- 4.1 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกันภายในครอบครัว ระหว่างพ่อแม่ลูก ผู้ปกครองและผู้ที่อยู่ในปกครอง การเรียนรู้ร่วมกันภายในชุมชน จากภูมิปัญญา จากศาสนสถาน จากสิ่งใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว
- 4.2 ให้มีการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และศาสนา ในวาระและโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและความต้องการของชุมชน
- 4.3 ยกย่องและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านให้เป็นต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ และกระบวนการเรียนรู้
- 4.4 มีมาตรการให้เจ้าของสถานประกอบการทุกแห่งตระหนักถึงความสำคัญ รวมทั้งให้การสนับสนุนแก่ผู้ทำงานทุกคนในการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนจัดกิจกรรม ส่งเสริมเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 4.5 มีการยกย่องและให้รางวัลแก่ทุกฝ่ายที่ดำเนินการสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ประสบผลสำเร็จ สมควรได้รับการยกย่องให้เป็นต้นแบบพร้อมสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่แนวคิด และวิธีการดังกล่าวในวงกว้าง

5. การกระจายแหล่งเรียนรู้

- 5.1 เปิดโอกาสให้ครอบครัว ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนสถาน สถานประกอบการ และชุมชน ร่วมจัดตั้งหรือสร้างแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ของตนด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย

- 5.2 ให้มีมาตรการเชื่อมโยงและสร้างความสัมพันธ์เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายสารสนเทศตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ชาติ ให้เป็นแหล่งความรู้แห่งชาติ
- 5.3 มีการสำรวจทำทำเนียบแหล่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเผยแพร่เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง
- 5.4 สร้างมาตรการและกลไกสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6. การพัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย

- 6.1 ให้สถานศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษาร่วมกัน มาตรการและกลไกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้โอกาสแก่คนทุกคนได้เข้ามาสู่กระบวนการเรียนรู้ และร่วมสร้าง เส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง
- 6.2 กำหนดระบบหรือสนับสนุนให้เกิดโครงการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ
- 6.3 กำหนดเงื่อนไขและสร้างมาตรการจูงใจให้ทุกหน่วยงานต้องสนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคลากรของตนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลา
- 6.4 สนับสนุนโครงการพัฒนาบุคลากรทั้งในลักษณะการเรียนรู้ในงาน และการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบในงานที่สูงขึ้น รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงกับสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรทั่วไปได้รับการพัฒนาในลักษณะหมุนเวียนตามความเหมาะสม
- 6.5 สร้างมาตรการจูงใจอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะอย่างต่อเนื่อง เช่น ค่าตอบแทน รางวัล การยกย่อง

7. การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

- 7.1 ให้มีการบริหารจัดการการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
- 7.2 ให้สื่อและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยให้มีการเข้าถึงและ เผยแพร่ความรู้ และการเรียนรู้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ ควรมีมาตรการในการทำให้ทุกคนได้อ่านหนังสือที่ดีมีคุณภาพ สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการศึกษาที่มีราคาถูกลง เช่น การลดภาษีนำเข้ากระดาษ มาตรการทางกฎหมายเพื่อลดต้นทุนการผลิตสิ่งพิมพ์เพื่อการศึกษา สร้างกลไกการหมุนเวียนหนังสือ ตำราต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เป็นต้น

7.3 จัดตั้งศูนย์หรือหน่วยบริการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มากขึ้นในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและชุมชน

8. การพัฒนาและประกันคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้

8.1 ให้มีการทบทวนกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานไม่ว่าการเรียนรู้จะเกิดจากการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย

8.2 วัตถุประสงค์ของการวัดผล ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า วัดในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนได้มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับของการเรียนรู้ โดยมีดัชนีชี้วัดที่ชัดเจน

8.3 กำหนดระบบสะสมผลการเรียนรู้ เพื่อเทียบโอนผลการเรียนรู้กับผลการเรียนจากการศึกษาในระบบได้ เช่น แพ้สะสมผลงาน ใบรับรองความสามารถในการทำงาน ตลอดจนการสร้างระบบการรับรองความรู้และประสบการณ์ของบุคคล เป็นต้น

8.4 ให้มีการวัดผลงานการเรียนรู้ในลักษณะของโครงการที่ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดเอง และสร้างเอง

8.5 พัฒนาระบบการเทียบโอนหน่วยกิตจากทักษะ ประสบการณ์ และผลงาน

9. การจัดสรรเงินทุนและระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

9.1 ให้มีการระดมทุนจากทุกฝ่าย เพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

9.2 ปรับระบบงบประมาณการสนับสนุนของรัฐให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

9.3 ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการกำหนดมาตรการการ ลดหย่อน ยกเว้นภาษีเพื่อการศึกษา และอนุญาตให้มีการจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษา เป็นต้น

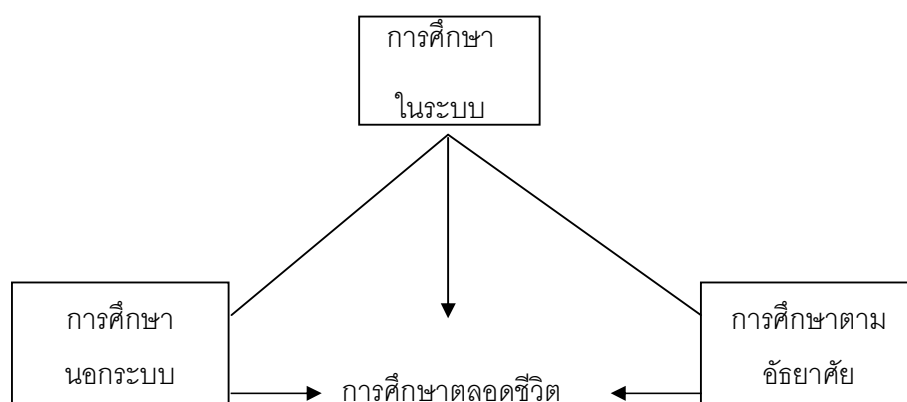
3.6 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษาตลอดชีวิต

มนัสวาน์ โกวิทยา (2543) กล่าวถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษาตลอดชีวิต ไว้ว่า เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ หรืออยู่ในสังคมของโลกที่ไร้พรมแดน การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระแสการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ การค้ากับนานาชาติ และความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศที่เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ นี้ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและรวดเร็ว ด้วยเหตุดังกล่าว เป็นส่วนผลักดันให้เราต้องมีความ

กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านส่วนรวมและส่วนตนเอง ในด้านส่วนรวมนั้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของคนไทยในด้านการศึกษาโดยเสมอภาค ให้มีความรู้ ทักษะ ทั้งในด้านทางโลกและทางธรรม คือเป็นคนเก่งและเป็นคนดี พร้อมทั้งจะนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดูแลและพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กลยุทธ์ทางการค้า การส่งออก การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ โดยสิ่งที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางด้านต่างๆ ของส่วนรวมก็คือ การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ การค้นคว้า วิจัย อยู่ตลอดเวลาและต่อเนื่องกันไปไม่หยุดหย่อน ในด้านการพัฒนาตนเองนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความมุ่งมั่น และมีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลาและตลอดชีวิต เพื่อให้เป็นคนทันสมัยเพราะสิ่งที่เรารู้มาจากการอดีตก็อาจจะกลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัยแล้วในปัจจุบัน และสามารถอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาและสามารถพัฒนาต่อไปให้เต็มความสามารถของแต่ละคน

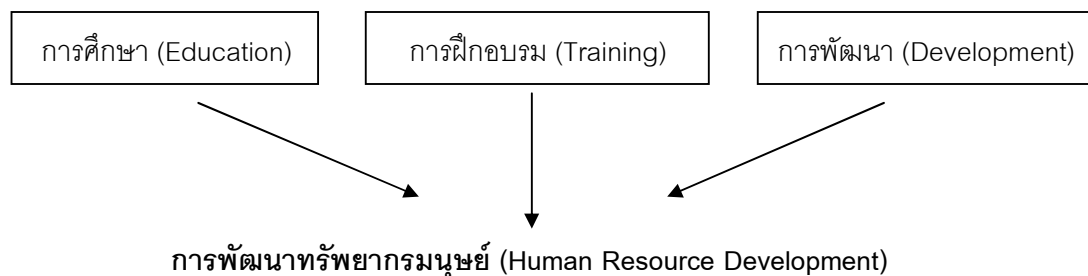
ในการพัฒนาประเทศ จะต้องส่งเสริมและปลูกฝังให้คนมีความใฝ่รู้ตลอดเวลา มีความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาตลอดชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) เป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เราถือว่าการศึกษาไม่ได้สิ้นสุดเมื่อเราจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาแล้ว แต่การศึกษาตลอดชีวิตเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมทุกช่วงชีวิตของคนเรา ที่จำเป็นจะต้องเกิดจากแรงจูงใจของเราที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา และจะนำมาซึ่งความรู้ทักษะและเจตคติที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นตลอดเวลา จนทำให้เราสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

ภาพประกอบ 3 แผนผังการศึกษาตลอดชีวิต

เราสามารถส่งเสริมให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต โดยการใช้หลักกิจกรรมของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) ซึ่งมี 3 กิจกรรมหลัก ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 แผนผังการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1. การศึกษา (Education) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้แก่ทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานและความรู้ขั้นสูงขึ้นไป เพื่อให้ทุกคนมีความรู้ สามารถดูแลตนเอง ครอบครอง และสังคมได้ กล่าวคือ มีความรู้ รู้จักวิถีดูแลสุขภาพอนามัย การเลี้ยงดูครอบครัว การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น และเพื่อเป็นการเตรียมคนให้ไปประกอบอาชีพ เพื่อที่จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ตัวอย่างกิจกรรมด้านการศึกษา

1. การให้ความรู้ การอบรมสั่งสอนและทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตรหลานในเรื่องจริยธรรม กฎระเบียบในสังคม ซึ่งจะเป็นรากฐานที่ดีแก่เด็กต่อไปในอนาคต
2. การให้ความรู้ต่างๆ โดยชุมชน สังคม ที่เราเป็นสมาชิกอยู่ เช่น วัด สถานที่สำคัญในชุมชน แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ โบราณสถาน เป็นต้น
3. การศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา
4. การศึกษาดด้วยตนเอง เช่น การอ่านหนังสือ การฟังการบรรยาย การฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ การท่องเที่ยว ทัศนศึกษา เป็นต้น
5. การศึกษาพิเศษจากสถาบันภายนอก

2. การฝึกอบรม (Training) คือ กระบวนการหรือกิจกรรมที่วางไว้อย่างเป็นระบบในการให้ความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการทำสิ่งต่างๆ ซึ่งการฝึกอบรมนั้นจะให้ความรู้ที่ทันสมัย และให้ความรู้ นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในสถาบันการศึกษา กล่าวคือ จะได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ และประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้หรือการปฏิบัติจริง

ตัวอย่างกิจกรรมการฝึกอบรม

1. ฝึกอบรมการประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ
2. ฝึกอบรมการเกษตร และเลี้ยงสัตว์
3. ฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. ฝึกอบรมในเรื่องที่จำเป็นจะต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

3. การพัฒนา (Development) เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้คนมีความเจริญทางด้านสังคมและจิตใจ กล่าวคือ เป็นการพัฒนาเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม ความตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย การใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุข มีสุขภาพจิตที่ดี การจัดการความเครียด มีสมาธิและมีความสุข ซึ่งการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่กล่าวมานี้ จะทำให้เรามีความสุข และสังคมก็มีความสุขเช่นกัน

ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อการพัฒนา

1. การฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจิตของตนเอง
2. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างกัน
3. กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ทั้ง 3 กิจกรรมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยกตัวอย่างนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต และทำให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เช่น

การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ : ทำให้เกิดความเจริญทั้งทางส่วนบุคคลและส่วนรวม คือ มีรายได้มากขึ้น มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง แก้ไขสภาวะการว่างงาน เป็นต้น

การพัฒนาทางด้านสังคม : ทำให้คนในสังคมมีความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในสถาบันครอบครัว มีความเสมอภาค มีความมั่นคงในชีวิต สามารถดำรงรักษาสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม ได้รับความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษามากขึ้น

การพัฒนาด้านการเมืองและการปกครอง : เสริมสร้างความเข้าใจ และความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม มีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย และดำรงรักษาความเป็นประชาธิปไตยนั้นไว้

5. โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร

5.1 ประวัติโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ ตั้งอยู่เลขที่ 61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 เปิดสอนในปี พ.ศ.2536 โดยมีนายชาติชาย พุคยาภรณ์

เป็นผู้รับ ใบอนุญาต นายเชื้อม จันทรฉาย เป็นอาจารย์ใหญ่ และผู้จัดการ เปิดสอนในระดับ ปวช. ปวส. และปวท. รอบเช้า-บ่าย ประเภทพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชา การบัญชี การขาย การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ในปี พ.ศ.2541 ได้สร้างอาคารใหม่ 10 ชั้น 8 ชั้น และ 4 ชั้น รวม 3 อาคาร ตั้งอยู่เลขที่ 92/1 ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220 โดยมีนายชาติชาย พุคยาภรณ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นายปวิธ ปานโต เป็นอาจารย์ใหญ่และผู้จัดการ ได้เพิ่มหลักสูตร ปวช.รอบเช้า และรอบบ่ายของกรมอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว กลุ่มวิชาธุรกิจท่องเที่ยว สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ และหลักสูตร ปวส.รอบเช้า และรอบบ่ายของกรมอาชีวศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์ และ สิ่งพิมพ์ สาขาวิชาการจัดการงานบุคคล

ปี พ.ศ.2542-2543 นายชาติชาย พุคยาภรณ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นายเชื้อมจันทร เป็นอาจารย์ใหญ่และผู้จัดการ โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย เช่น ได้รับการรับรองมาตรฐาน คุณภาพการศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2542-2546 ได้รับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษานำร่องในโครงการ "หน้าบ้านนำมอง" ของ กรุงเทพมหานคร ประจำปี 2542 ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็น โรงเรียนสีขาว เฉลิมพระเกียรติพลอดยาสะเพตติ ประจำปี 2542 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ จาก ส.ก.ศ. สำนักนายกรัฐมนตรี ประจำปี 2543

ปี พ.ศ.2544 - ปัจจุบัน นายชาติชาย พุคยาภรณ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นางสาวผ่องศรี บัวประทุม เป็นอาจารย์ใหญ่และผู้จัดการ โรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาที่จัดจรัสศึกษา ดีเด่น ประจำปี 2545 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2545 ได้รับโล่และธงประกาศเกียรติคุณ "สถานศึกษาเข้มแข็งพลอดยาสะเพตติ" กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2546

5.2 นโยบายของโรงเรียน

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม มุ่งมั่นที่จะพัฒนาและสร้างคนให้มีคุณภาพ จัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษา เลือกเรียนได้ตามเวลา ตามความถนัด ตามความสามารถ และตามสภาวะเศรษฐกิจ นักเรียน/นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จการศึกษาต้องเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุขที่จะประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จ

5.3 นโยบายหลัก 4 ประการ

1. ด้านวิชาการ เข้มงวดการเรียนการสอน มีมาตรฐานวิชาการ เสริมสร้างของจริง เอาใจใส่ ใกล้ชิด

2. ด้านปกครอง เข้มงวดระเบียบวินัย การแต่งกาย การตรงต่อเวลา ขาดเรียน การป้องกัน-ปราบ
สิ่งเสพติด ความประพฤติทั่วไป

3. ด้านกิจกรรม เสริมสร้างควมมีน้ำใจ สร้างสรรค์กิจกรรม ปลุกฝังการออกกำลังกาย

4. ด้านชุมชน เข้าใจถึงกลุ่มเป้าหมาย สร้างภาพพจน์สู่สายตาภายนอก ประกอบอาชีพ

จนประสบความสำเร็จ

5.4 ปรัชญาของโรงเรียน

คุณภาพ คุณธรรม

5.5 แนวปฏิบัติสู่ปรัชญา คุณภาพ คุณธรรม

1. สถานศึกษาสะอาดร่มรื่นเหมาะสมกับการเป็นที่หาความรู้ ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ
ห้องน้ำ โรงอาหาร และบริเวณทั่วไป

2. ครู-นักเรียน แต่งกายมีระเบียบ วินัยมีสัมมาคารวะเคารพเชื่อฟัง พุดจาไพเราะ จิตใจ
อ่อนโยน และมีน้ำใจให้กันและกัน

3. อุปกรณ์เครื่องมือในการเรียนการสอน และทดลองพร้อมเหมาะสมกับหลักสูตรและ
จำนวนนักเรียน มีการจัดระบบระเบียบการดูแลรักษาและการใช้อย่างถูกต้อง

4. คู่มือการสอนพร้อมสื่ออุปกรณ์การสอนและสมุดใบงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรและถูกต้อง

5. การควบคุมดูแลการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักสูตร

6. ระบบการบริหารที่มีขั้นตอนระเบียบตามแผนและทำงานกันเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นซึ่ง
กันและกัน

7. ตำราทางวิชาการสำหรับค้นคว้า มีเพียงพอสำหรับความต้องการของนักเรียน

8. ซ่อมและสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ได้และสามารถไปประยุกต์หรือเป็นแนวทางสำหรับดำเนิน
ชีวิตประจำวัน

9. การแสดงออกของครู-นักเรียนในกิจกรรมต่างๆ ทั้ง กีฬา ชมรม และอื่นๆ สม่่าเสมอ

10. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2532 นรินทร์ บุญชู ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามแนวคิดของกลูเอลมีโน (Guglielmino) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับตัวแปรทางด้านเพศ คณะที่ศึกษา เหตุผลในการเข้าศึกษา วิธีการเรียน ผลการศึกษา และการประกอบอาชีพขณะศึกษา ผลการศึกษา พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูงเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ และด้านการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

พบว่า ผู้เรียน ที่มีเพศ คณะที่ศึกษา และผลการศึกษา ต่างกัน มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

นอกจากนั้น พัชรีย์ มะแสงสม (2544) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และการอบรมเลี้ยงดู ล้วนมีความสัมพันธ์ และส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้งสิ้น

ต่อมาในปี 2545 หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตน ทักษะคิดต่อวิชาชีพ วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และความสัมพันธ์กับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้งนี้ เนื่องจากคะแนนในการสอบเข้าศึกษาในคณะสัตวแพทยศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ที่สูงมาก เมื่อสามารถสอบผ่านเข้ามาศึกษาได้ ย่อมมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีความตั้งใจศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในการทำงานและประกอบอาชีพในอนาคต

สถาพร หมวดอินทร์ (2546) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน ความมีวินัยในตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครู กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 426 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละขั้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต ความมีวินัยในตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครู ตามลำดับ

นอกจากนี้ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546) ได้ทำการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ เพื่อศึกษาปัจจัยที่สำคัญๆ ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสร้างแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ที่มีความเหมาะสมกับคุณลักษณะ

ของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ และเห็นว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นลักษณะของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกเป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใช้การวิจัยด้วยเทคนิค Delphi พบว่ามี 11 องค์ประกอบที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพในการปรับปรุงการเรียนการสอน และขั้นตอนที่ 2 เป็นการพัฒนาแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้เรียนสายอาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบและหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ได้แบบวัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 39 ข้อ และได้เสนอแนะให้นำแบบทดสอบไปทำการศึกษากับผู้เรียนสายอาชีพในระดับที่สูงขึ้น เพื่อศึกษาแนวโน้มว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอาจจะมีคุณลักษณะอย่างไร และเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้แนะแนวการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา และจัดกิจกรรมโดยการเน้นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ต่อไป

นิตยา สำเร็จผล (2547) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในขอบเขตของอุดมศึกษา ซึ่งเป็นระดับที่ต่อเนื่องมาจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กรอบความคิดของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา ตามแนวทางของ จอห์น สโตน ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 15 องค์ประกอบ 100 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามการวิเคราะห์เชิงระบบ แบ่งเป็น 1) ด้านปัจจัยตัวป้อน 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามน้ำหนักความสำคัญ ได้แก่ องค์ประกอบภูมิหลังผู้เรียน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบผู้สอน จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบผู้บริหาร จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบบุคลากรสนับสนุน จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านกระบวนการ 5 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามน้ำหนักความสำคัญ ได้แก่ องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบการประเมินการเรียนการสอน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบนโยบายและกลไกการบริหาร จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบการจัดหลักสูตร จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบการสนับสนุนให้บริการการเรียนรู้แก่ผู้เรียนผู้สอน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านผลลัพธ์ คือ คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบเจตคติต่อการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบทักษะและความสามารถที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านการจัดโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบการจัดโอกาสและกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบคุณภาพของการจัดโอกาสการเรียนรู้ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้

และ ปรีชา สุทธิเนียม (2546) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 จำแนกตามนักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีการทำงาน จำนวน 1,522 คน พบว่านักศึกษาที่มีงานทำ

กับนักศึกษาที่ไม่มีงานทำ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ความคาดหวังในอนาคต ความรับผิดชอบ
เจตคติที่มีต่อการเรียน กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิต พฤติกรรมการสอนของครู แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่ไม่มีงานทำมีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์สูงกว่านักศึกษาที่มีงานทำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,433 คน (แหล่งที่มา : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 230 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ความคลาดเคลื่อน (E) ของประมาณการค่าเฉลี่ย $\pm 10\%$ แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามรอบการเรียนของนักศึกษา โดยการเทียบสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชั้นปี	รอบการเรียน							
	รอบเช้า		รอบบ่าย		รอบค่ำ		รอบพิเศษ	
	N	S	N	S	N	S	N	S
จำนวน (คน)	754	121	262	42	182	30	235	37

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 11 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”

(Love and need for new learning) จำนวน 17 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 “ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้”

(Ability to choose and use skills for learning) จำนวน 5 ข้อ

องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”

(Searching answer for self-directed learning) จำนวน 5 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย”

(Responsibility in learning and how to reach the goal) จำนวน 4 ข้อ

องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์”

(Self-discipline and how to use knowledge) จำนวน 2 ข้อ

องค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม”

(Trying very hard for learning) จำนวน 1 ข้อ

องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้”

(Have a good learning environment) จำนวน 1 ข้อ

องค์ประกอบที่ 8 “ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”

(Ability to initiate self-learning) จำนวน 1 ข้อ

องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”

(Ability to ask for learning needs) จำนวน 1 ข้อ

องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม”

(Ability for self evaluation) จำนวน 1 ข้อ

องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้”

(An endurance for searching knowledge) จำนวน 1 ข้อ

รวม 39 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามเชิงนิมาน ดังนี้

น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน

และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ตามเกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best. 1987 : 174) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.31 – 3.50 หมายถึง นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อคำถามเชิงนิเสธ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อคำถามเชิงนิมาน ได้แก่
ข้อ 4,8,11,17,19,22,24,26,29,31,33,34 และ 36 รวม 13 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา ลักษณะของแบบวัด
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามองค์ประกอบการวัดการรับรู้
ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (นิตยา สำเร็จผล. 2547 : 263) 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ จำนวน 9 ข้อ
- 2) การใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย จำนวน 9 ข้อ
- 3) การใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้ จำนวน 8 ข้อ
- 4) การใช้เครื่องมือการเรียนรู้ จำนวน 9 ข้อ
- 5) การประเมินการเรียนรู้ของตนเอง จำนวน 9 ข้อ
- 6) การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ

รวม 54 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถาม ดังนี้

น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน

และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ตามเกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best. 1987 : 174) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.31 – 3.50 หมายถึง นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดจากทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้สอดคล้องตามนิยามศัพท์ในแต่ละด้าน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอบริการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบข้อความในแบบสอบถามทั้งด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา ให้มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับความต้องการของการวิจัยและนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามแล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป แล้วตัดข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ออก จำนวน 3 ข้อ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 54 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2549 โรงเรียนทัศนบริหารธุรกิจ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ดังนี้

5.1 แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น .84

5.2 แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีค่าความเชื่อมั่น .95

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา เพื่อขอความร่วมมือให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือประสานขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ยื่นต่อผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนเข้าแจกแบบสอบถามและชี้แจงรายละเอียดให้นักศึกษา แล้วรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 - 26 ธันวาคม 2549 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมดจำนวน 230 ฉบับ นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมดจำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 นำผลที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ .70 - .90) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูง

2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .50 (ประมาณ .30 - .70) ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน

อยู่ในระดับปานกลาง

3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .00 (ประมาณ .30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ

4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น .00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

4.3 ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test)

4.4 วิเคราะห์ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.5 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรอบการเรียนรู้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance)

4.6 ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4.7 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรสถานการณ์การทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t – test)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ

5.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2546 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ฐศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2549 :1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α -Coefficient) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2549 : 14)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	K	แทน	จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อยหรือแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 หาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับ พฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 314)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y
	N	แทน	จำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา

5.3.2 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 317)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้
	N	แทน	จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคน

5.3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test for independent samples โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 :166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	N_1, N_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

5.3.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม
ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)
โดยใช้สูตรของ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน F – distribution
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5.3.5 เมื่อพบว่ามีความสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยใช้วิธีการของ
เชฟเฟ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 248)

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_{within})(2/N)}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (critical value)
	MS_{within}	แทน	ค่า Mean square within group ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	N	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่า t ใน t – distribution
F	แทน	ค่า F ใน F – distribution
df	แทน	ค่าชั้นของความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลบวกของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ความเบี่ยงเบนยกกำลังสองเฉลี่ย
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใน 11 องค์ประกอบ และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์

ที่หลากหลาย ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน คิดเป็นความถี่และร้อยละ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
1.1 สูง	121	52.60
1.2 ปานกลาง	90	39.10
1.3 ต่ำ	19	8.30
รวม	230	100.00
2. รอบการเรียนรู้		
2.1 รอบเช้า	121	52.60
2.2 รอบบ่าย	42	18.30
2.3 รอบค่ำ	30	13.00
2.4 รอบพิเศษ	37	16.10
รวม	230	100.00
3. สถานภาพการทำงาน		
3.1 มีงานทำ	70	30.40
3.2 ไม่มีงานทำ	160	69.60
รวม	230	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษา จำนวน 230 คน ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 นักศึกษาส่วนใหญ่มีรอบการเรียนในรอบเช้า จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมาคือ รอบบ่าย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 รอบพิเศษ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 และรอบค่ำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และส่วนใหญ่ นักศึกษาเรียนโดยไม่ทำงาน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60 และเรียนโดยทำงานด้วย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

2. วิเคราะห์ความความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม และจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังปรากฏในตาราง 3 - 6

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต	.735**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	.709**
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	.683**
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	.679**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้า	.697**
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย	.684**
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ	.742**
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ	.806**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบเช้า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่มีงานทำ	.703**
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาที่ไม่มีงานทำ	.598**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาที่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และนักศึกษาที่ไม่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

3. การวิเคราะห์ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใน 11 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ องค์ประกอบความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้ องค์ประกอบการแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย องค์ประกอบการมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ องค์ประกอบการทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ องค์ประกอบความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง องค์ประกอบความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ องค์ประกอบการประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้องยุติธรรม และองค์ประกอบความอดทนในการแสวงหาความรู้ และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังปรากฏในตาราง 7 - 9

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

การเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	3.51	.30	มาก
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.60	.45	มาก

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมทุกองค์ประกอบในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เช่นกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 รายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ
 และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1	“ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”	3.80	.37	มาก
องค์ประกอบที่ 2	“ความสามารถในการเลือกทักษะ เพื่อการเรียนรู้	3.36	.42	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 3	“การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง”	3.25	.44	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 4	“ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และ มีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย”	3.30	.46	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 5	“การมีวินัยในตนเองและการนำ ความรู้ไปใช้ประโยชน์”	3.24	.58	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 6	“การทุ่มเทเพื่อการเรียนรู้ด้วยความ พยายามอย่างเหมาะสม”	2.84	.94	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 7	“การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริม บรรยากาศในการเรียนรู้”	3.40	.81	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 8	“ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง”	2.97	.98	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 9	“ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการ นำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”	3.31	.78	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 10	“การประเมินผลตนเองได้อย่าง ถูกต้อง ยุติธรรม”	3.38	.77	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 11	“ความอดทนในการเสาะแสวงหา ความรู้”	3.48	.90	ปานกลาง
รวม		3.51	.30	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์ประกอบที่อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับแรก คือ องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้” ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม” ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนองค์ประกอบที่อยู่ในระดับมากมีเพียงองค์ประกอบเดียว คือ องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน
ของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
กรุงเทพมหานคร

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	3.58	.52	มาก
ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	3.77	.54	มาก
ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้	3.42	.52	ปานกลาง
ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	3.59	.54	มาก
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	3.65	.58	มาก
การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	3.60	.59	มาก
รวม	3.60	.45	มาก

จากตาราง 9 พบว่า นักศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก คือ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ($\bar{X} = 3.65$) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.59$) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ ส่วนด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการนำเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ของคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 – 3.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป มาเปรียบเทียบกัน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ดังปรากฏในตาราง 10 - 12 และ 18

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียนรู้	ต่ำกว่า 2.50 (N=19)		2.50 – 3.00 (N=90)		3.00 ขึ้นไป (N=121)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	3.22	.21	3.46	.29	3.59	.29
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.32	.55	3.55	.45	3.69	.41

จากตาราง 10 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ($\bar{X} = 3.59$ และ 3.69) สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50 – 2.99) ($\bar{X} = 3.46$ และ 3.55) และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) ($\bar{X} = 3.22$ และ 3.32)

ตาราง 11 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียนรู้	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.60	1.30	15.84**
	ภายในกลุ่ม	227	18.62	.008	
	รวม	229	21.22		
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	2.81	1.40	7.25**
	ภายในกลุ่ม	227	44.00	.19	
	รวม	229	46.81		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 17 และ 23

ตาราง 12 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ
 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”	ระหว่างกลุ่ม	2	5.54	2.77	24.31**
	ภายในกลุ่ม	227	25.88	.11	
	รวม	229	31.42		
องค์ประกอบที่ 2 “ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้”	ระหว่างกลุ่ม	2	.41	.21	1.15
	ภายในกลุ่ม	227	40.83	.18	
	รวม	229	41.24		
องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”	ระหว่างกลุ่ม	2	1.99	.98	5.39**
	ภายในกลุ่ม	227	42.01	.18	
	รวม	229	44.01		
องค์ประกอบที่ 4 “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย”	ระหว่างกลุ่ม	2	1.32	.66	3.14*
	ภายในกลุ่ม	227	47.87	.21	
	รวม	229	49.20		
องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์”	ระหว่างกลุ่ม	2	2.57	1.28	3.95*
	ภายในกลุ่ม	227	73.78	.32	
	รวม	229	76.35		
องค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนรู้ด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม”	ระหว่างกลุ่ม	2	2.47	1.24	1.42
	ภายในกลุ่ม	227	197.89	.87	
	รวม	229	200.36		
องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้”	ระหว่างกลุ่ม	2	.23	.11	.18
	ภายในกลุ่ม	227	148.76	.65	
	รวม	229	148.99		
องค์ประกอบที่ 8 “ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”	ระหว่างกลุ่ม	2	5.10	2.55	2.67
	ภายในกลุ่ม	227	216.74	.95	
	รวม	229	221.84		

ตาราง 12 (ต่อ)

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”	ระหว่างกลุ่ม	2	3.74	1.87	3.14*
	ภายในกลุ่ม	227	135.34	.60	
	รวม	229	139.08		
องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม”	ระหว่างกลุ่ม	2	4.15	2.07	3.56*
	ภายในกลุ่ม	227	132.18	.58	
	รวม	229	136.33		
องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้”	ระหว่างกลุ่ม	2	7.33	3.66	4.62*
	ภายในกลุ่ม	227	180.06	.79	
	รวม	229	187.39		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.60	1.30	15.84**
	ภายในกลุ่ม	227	18.62	.01	
	รวม	229	21.22		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบที่ 4 “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย” องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์” องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ” องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม” และองค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 13 - 16

ตาราง 13 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.38	3.73	3.92
ต่ำกว่า 2.50	3.38	-	0.35*	0.54*
2.50 – 2.99	3.72		-	0.19*
3.00 – 4.00	3.92			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-2.99) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ

และพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตาราง 14 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		2.99	3.22	3.32
ต่ำกว่า 2.50	2.99	-	0.23	0.33*
2.50 – 2.99	3.22		-	0.10
3.00 – 4.00	3.32			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในองค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 15 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		2.89	3.31	3.37
ต่ำกว่า 2.50	2.89	-	0.42	0.48*
2.50 – 2.99	3.31		-	0.06
3.00 – 4.00	3.37			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในองค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		2.89	3.49	3.56
ต่ำกว่า 2.50	2.89	-	0.60*	0.67*
2.50 – 2.99	3.49		-	0.07
3.00 – 4.00	3.56			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในองค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.22	3.46	3.59
ต่ำกว่า 2.50	3.22	-	0.24*	0.37*
2.50 – 2.99	3.46		-	0.13*
3.00 – 4.00	3.59			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-3.99) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

และพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตาราง 18 เปรียบเทียบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.81	1.40	5.36**
	ภายในกลุ่ม	227	59.51	.26	
	รวม	229	62.32		
ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	2	3.89	1.94	7.00**
	ภายในกลุ่ม	227	63.08	.28	
	รวม	229	66.97		
ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้	ระหว่างกลุ่ม	2	.73	.37	1.34
	ภายในกลุ่ม	227	61.65	.27	
	รวม	229	62.65		
ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	5.76	2.88	10.81**
	ภายในกลุ่ม	227	60.46	.27	
	รวม	229	66.22		
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	.65	1.94
	ภายในกลุ่ม	227	75.75	.33	
	รวม	229	77.04		
ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	4.19	2.10	6.23**
	ภายในกลุ่ม	227	76.44	.33	
	รวม	229	80.63		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.81	1.40	7.25**
	ภายในกลุ่ม	227	44.00	.19	
	รวม	229	46.81		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 19 – 22

ตาราง 19 ทดสอบรายคู่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.33	3.51	3.68
ต่ำกว่า 2.50	3.33	-	0.18	0.35*
2.50 – 2.99	3.51		-	0.17
3.00 – 4.00	3.68			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 ทดสอบรายค่าการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.46	3.70	3.88
ต่ำกว่า 2.50	3.46	-	0.24	0.42*
2.50 – 2.99	3.70	-	-	0.18*
3.00 – 4.00	3.88			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-2.99) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ ส่วนผู้อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 ทดสอบรายคู่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.16	3.53	3.71
ต่ำกว่า 2.50	3.16	-	0.37*	0.55*
2.50 – 2.99	3.53		-	0.18*
3.00 – 4.00	3.71			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-2.99) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ

และพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตาราง 22 ทดสอบรายคู่อารเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.25	3.53	3.71
ต่ำกว่า 2.50	3.25	-	0.28	0.46*
2.50 – 2.99	3.53		-	0.18
3.00 – 4.00	3.71			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 ทดสอบรายคู่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	3.00 ขึ้นไป
		3.32	3.55	3.69
ต่ำกว่า 2.50	3.32	-	0.23	0.37*
2.50 – 2.99	3.55		-	0.14
3.00 – 4.00	3.69			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

4.2 เปรียบเทียบรอบการเรียนรู้ โดยการนำเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ของรอบการเรียนรู้รอบเช้า รอบบ่าย รอบค่ำ และรอบพิเศษ มาเปรียบเทียบกับกัน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ดังปรากฏในตาราง 24 - 26 และ 30

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

การเรียนรู้	รอบเช้า (N = 121)		รอบบ่าย (N = 42)		รอบค่ำ (N = 30)		รอบพิเศษ (N = 37)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	3.48	.27	3.35	.33	3.69	.31	3.61	.27
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.58	.46	3.43	.47	3.75	.38	3.78	.38

จากตาราง 24 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\bar{X} = 3.69$) สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ ($\bar{X} = 3.61$) รอบเช้า ($\bar{X} = 3.48$) และรอบบ่าย ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ

ส่วนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 3.78$) สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ ($\bar{X} = 3.75$) รอบเช้า ($\bar{X} = 3.58$) และรอบบ่าย ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ตาราง 25 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

การเรียนรู้	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	2.55	.85	10.29**
	ภายในกลุ่ม	226	18.67	.008	
	รวม	229	21.22		
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	3	3.07	1.02	5.29**
	ภายในกลุ่ม	226	43.74	.19	
	รวม	229	46.81		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนรู้ต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 29 และ 34

ตาราง 26 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ
 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”	ระหว่างกลุ่ม	3	6.05	2.02	17.95**
	ภายในกลุ่ม	226	25.37	.11	
	รวม	229	31.42		
องค์ประกอบที่ 2 “ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้”	ระหว่างกลุ่ม	3	1.03	.34	1.94
	ภายในกลุ่ม	226	40.21	.18	
	รวม	229	41.24		
องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”	ระหว่างกลุ่ม	3	2.30	.76	4.14**
	ภายในกลุ่ม	226	41.71	.18	
	รวม	229	44.01		
องค์ประกอบที่ 4 “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย”	ระหว่างกลุ่ม	3	1.10	.37	1.72
	ภายในกลุ่ม	226	48.10	.21	
	รวม	229	49.20		
องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์”	ระหว่างกลุ่ม	3	3.58	1.19	3.71*
	ภายในกลุ่ม	226	72.76	.32	
	รวม	229	76.35		
องค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม”	ระหว่างกลุ่ม	3	4.11	1.37	1.58
	ภายในกลุ่ม	226	196.25	.87	
	รวม	229	200.36		
องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้”	ระหว่างกลุ่ม	3	2.15	.72	1.10
	ภายในกลุ่ม	226	146.84	.65	
	รวม	229	148.99		
องค์ประกอบที่ 8 “ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”	ระหว่างกลุ่ม	3	2.59	.86	.89
	ภายในกลุ่ม	226	219.25	.97	
	รวม	229	221.84		

ตาราง 26 (ต่อ)

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”	ระหว่างกลุ่ม	3	.90	.30	.49
	ภายในกลุ่ม	226	138.18	.61	
	รวม	229	139.08		
องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม”	ระหว่างกลุ่ม	3	1.20	.40	.67
	ภายในกลุ่ม	226	135.13	.60	
	รวม	229	136.33		
องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการแสวงหาความรู้”	ระหว่างกลุ่ม	3	4.60	1.53	1.89
	ภายในกลุ่ม	226	182.79	.81	
	รวม	229	187.39		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.55	.85	10.29**
	ภายในกลุ่ม	226	18.67	.01	
	รวม	229	21.22		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนรู้ต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” และองค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 27 - 28

ตาราง 27 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามรอบการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบพิเศษ	รอบค่ำ
		3.51	3.80	3.99	4.00
รอบบ่าย	3.51	-	0.29*	0.48*	0.49*
รอบเช้า	3.80		-	0.19*	0.20*
รอบพิเศษ	3.99			-	0.01
รอบค่ำ	4.00				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ รอบพิเศษ และรอบเช้า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ รอบพิเศษ และรอบเช้า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำและรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำและรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบเช้า ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
 จำแนกตามรอบการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบพิเศษ	รอบค่ำ
		3.16	3.20	3.36	3.45
รอบบ่าย	3.16	-	0.04	0.20	0.29*
รอบเช้า	3.20		-	0.16	0.25*
รอบพิเศษ	3.36			-	0.09
รอบค่ำ	3.45				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 ในองค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียน
 ในรอบเช้าและรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีการ
 ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย ส่วนคู่อื่น ๆ
 นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 29 ทดสอบรายคู่ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
 จำแนกตามรอบการเรียนรู้ โดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบพิเศษ	รอบค่ำ
		3.35	3.48	3.62	3.69
รอบบ่าย	3.35	-	0.13	0.27*	0.34*
รอบเช้า	3.48		-	0.14	0.21*
รอบพิเศษ	3.62			-	0.07
รอบค่ำ	3.69				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษและรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษและรอบบ่าย และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 30 เปรียบเทียบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	4.04	1.35	5.22**
	ภายในกลุ่ม	226	58.28	.26	
	รวม	229	62.32		
ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.30	1.10	3.90**
	ภายในกลุ่ม	226	63.67	.28	
	รวม	229	66.97		
ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.33	.44	1.64
	ภายในกลุ่ม	226	61.32	.27	
	รวม	229	62.65		
ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	5.95	1.98	7.43**
	ภายในกลุ่ม	226	60.27	.27	
	รวม	229	66.22		
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	3.19	1.06	3.25
	ภายในกลุ่ม	226	73.85	.33	
	รวม	229	77.04		
ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	3.34	1.11	3.25
	ภายในกลุ่ม	226	77.29	.34	
	รวม	229	80.63		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.07	1.02	5.29**
	ภายในกลุ่ม	226	43.74	.19	
	รวม	229	46.81		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนรู้ต่างกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย และด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 31 - 33

ตาราง 31 ทดสอบรายคู่อารเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบค่ำ	รอบพิเศษ
		3.42	3.54	3.72	3.82
รอบบ่าย	3.42	-	0.12	0.30	0.40*
รอบเช้า	3.54		-	0.18	0.28*
รอบค่ำ	3.71			-	0.10
รอบพิเศษ	3.82				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการประยุกต์ใช้
ความรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย
ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 ทดสอบรายคู่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบค่ำ	รอบพิเศษ
		3.54	3.79	3.84	3.93
รอบบ่าย	3.54	-	0.25	0.30	0.39*
รอบเช้า	3.79		-	0.05	0.14
รอบค่ำ	3.84			-	0.09
รอบพิเศษ	3.93				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 33 ทดสอบรายค่าการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้
ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบค่ำ	รอบพิเศษ
		3.32	3.58	3.77	3.81
รอบบ่าย	3.32	-	0.26*	0.45*	0.49*
รอบเช้า	3.58		-	0.19	0.23
รอบค่ำ	3.77			-	0.04
รอบพิเศษ	3.81				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ รอบค่ำ และรอบเช้ามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ รอบค่ำ และรอบเช้า มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 34 ทดสอบรายการการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้ โดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	รอบบ่าย	รอบเช้า	รอบค่ำ	รอบพิเศษ
		3.43	3.58	3.75	3.78
รอบบ่าย	3.43	-	0.15	0.32*	0.35*
รอบเช้า	3.58		-	0.17	0.20
รอบค่ำ	3.75			-	0.03
รอบพิเศษ	3.78				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย

และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

4.3 เปรียบเทียบสถานภาพการทำงาน โดยการนำเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้านของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีงานทำ มาเปรียบเทียบกัน ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t – test) ดังปรากฏในตาราง 35 - 37

ตาราง 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

การเรียนรู้	มีงานทำ (N = 70)		ไม่มีงานทำ (N = 160)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	3.62	.32	3.46	.28	3.97**
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.72	.46	3.55	.44	2.72**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีงานทำมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีงานทำ

ตาราง 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	มีงานทำ (N = 70)		ไม่มีงานทำ (N = 160)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”	3.95	.31	3.74	.37	4.16**
องค์ประกอบที่ 2 “ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้”	3.43	.51	3.32	.37	1.78
องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”	3.39	.56	3.19	.36	3.27**
องค์ประกอบที่ 4 “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย”	3.37	.51	3.28	.44	1.38
องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์”	3.35	.60	3.19	.56	1.93
องค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม”	3.10	1.01	2.73	.88	2.79**
องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้”	3.59	.86	3.31	.77	2.39*
องค์ประกอบที่ 8 “ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”	2.86	1.08	3.03	.94	1.19
องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ ความรู้ที่ต้องการ”	3.36	.82	3.29	.76	.62
องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม	3.31	.73	3.41	.79	.89
องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการแสวงหาความรู้”	3.94	.89	3.41	.91	1.83
รวม	3.62	.32	3.46	.28	3.97**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 พบว่า นักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีการทำงานมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” และองค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	มีงานทำ (N = 70)		ไม่มีงานทำ (N = 160)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	3.71	.58	3.53	.28	2.50*
การใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	3.87	.54	3.73	.49	1.81
การใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้	3.47	.51	3.40	.53	1.03
การใช้เครื่องมือการเรียนรู้	3.74	.55	3.53	.52	2.78**
การประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	3.78	.64	3.60	.54	2.17*
การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	3.77	.55	3.52	.60	3.00**
รวม	3.72	.46	3.55	.44	2.72**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายและด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมโลก ก่อให้เกิดกระแสการแข่งขันในสังคม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การค้า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่และวิถีการดำเนินชีวิต ต้นเหตุดังกล่าวเป็นส่วนผลักดันให้ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้ของบุคคลจึงมีใช้จำกัด เฉพาะเพียงช่วงวัยหนึ่งของชีวิตและจำกัดเฉพาะเพียงการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือสถานศึกษา เท่านั้น การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เริ่มที่ตนเอง มีความอยากรู้ อยากเรียน และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในที่ต้องการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นจริง ให้มีความรู้ ทักษะ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และขยายสมรรถภาพการเรียนรู้ไปตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งในปัจจุบันและในอนาคตได้ รวมถึงมีความพร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเท่าทัน สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ตนเอง สังคม และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อค้นพบไปประกอบการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเป็นคนคนแห่งการเรียนรู้ต่อไป ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะช่วยผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงสภาพการเรียนรู้ ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา และทราบความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ว่ามีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคม และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีงานทำและนักศึกษาที่ไม่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,433 คน (แหล่งที่มา : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 230 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ของ ของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ความคลาดเคลื่อน (E) ของประมาณการค่าเฉลี่ย $\pm 10\%$ แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามรอบการเรียนนักศึกษา โดยการเทียบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองและแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ของสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546) แบ่งเป็น 11 องค์ประกอบ รวมทั้งหมด 39 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84 ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert Scale)

ตอนที่ 3 เป็นวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา แบ่งเป็น 6 ด้าน รวมทั้งหมด 54 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 5 ของลิเคิร์ท (Likert Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ขออนุญาตขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ เพื่อขอความร่วมมือให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือประสานขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ยื่นต่อผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนเข้าแจกแบบสอบถามและชี้แจงรายละเอียดให้แก่นักศึกษา แล้วรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 - 26 ธันวาคม 2549 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมดจำนวน 230 ฉบับ นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมดจำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 นำผลที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences / Personal Computer) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนิสิต วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และร้อยละ

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา โดยรวมและรายองค์ประกอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 เปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรอบการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ส่วนสถานภาพการทำงาน วิเคราะห์ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t – test)

2.4 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.5 เปรียบเทียบระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรอบการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ส่วนสถานภาพการทำงาน วิเคราะห์ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t – test)

2.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน พบว่า นักศึกษา จำนวน 230 คน ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ

39.10 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 นักศึกษาส่วนใหญ่ มีรอบการเรียนในรอบเช้า จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมาคือ รอบบ่าย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 รอบพิเศษ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 และรอบค่ำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และส่วนใหญ่ นักศึกษาเรียนโดยไม่ทำงาน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60 และเรียนโดยทำงานด้วย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .735 และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน พบว่า

2.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .709 และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .683 และ .679 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำและรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .742 และ .806 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .697 และ .684 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นักศึกษาที่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .703 และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาที่ไม่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .598 และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ใน 11 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ องค์ประกอบความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการ

เรียนรู้ องค์ประกอบการแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย องค์ประกอบการมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ องค์ประกอบการทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ องค์ประกอบความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง องค์ประกอบความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ องค์ประกอบการประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้องยุติธรรม และองค์ประกอบความอดทนในการแสวงหาความรู้ พบว่านักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์ประกอบที่อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับแรก คือ องค์ประกอบความอดทนในการแสวงหาความรู้ ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมา คือ องค์ประกอบการประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนองค์ประกอบที่อยู่ในระดับมากมีเพียงองค์ประกอบเดียว คือ ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ($\bar{X} = 3.80$)

4. การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก คือ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ($\bar{X} = 3.65$) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.59$) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ ส่วนด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

5. เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน สรุปได้ดังนี้

5.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบที่ 4

“ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย” องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์” องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ” องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม” และองค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการแสวงหาความรู้” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า

5.1.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-3.99) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

5.1.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-2.99) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

5.1.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในองค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

5.1.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในองค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

5.1.5 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในองค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการแสวงหาความรู้” แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

5.2 นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” และองค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า

5.2.1 นักศึกษาที่เรียนในรอบค่า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษและรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษและรอบบ่าย และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย ส่วนคู่อื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

5.2.2 นักศึกษาที่เรียนในรอบค่า รอบพิเศษ และรอบเช้า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่า รอบพิเศษ และรอบเช้า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่าและรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบ ที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้า

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่าและรอบพิเศษ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบเช้า ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

5.2.3 นักศึกษาที่เรียนในรอบค่า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในองค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่า มีการความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

5.3 นักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีการทำงานมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” และองค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เปรียบเทียบการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน สรุปได้ดังนี้

6.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า

6.1.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.1.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.1.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-2.99) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.1.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.50-2.99) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ และพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

6.1.5 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00 ขึ้นไป) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.2 นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนต่างกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย และด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า

6.2.1 นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบปาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบปาย และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบค่า มีการ

เรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบปาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่า มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบปาย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.2.2 นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบปาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบปาย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.2.3 นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบปาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบปาย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.2.4 นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ รอบค่า และรอบเช้ามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในรอบปาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ รอบค่า และรอบเช้า มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบปาย ส่วนคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

6.3 นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายและด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง สอดคล้องกับ นิตยา สำเร็จผล (2547) ที่กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตไว้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถและทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ ริเริ่ม

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของตนเอง วางแผนการเรียนรู้ของตนเอง จัดการดำเนินการเรียนรู้ของตนโดยใช้กลยุทธ์ รูปแบบ แหล่งที่หลากหลายตามที่หาได้ และประเมินผล การเรียนรู้ของตน สอดคล้องกับ ศิริพรรณ ชุมชุม (2545) ว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการเรียนรู้ของ ตนเอง ที่เริ่มต้นเอง มีความอยากเรียนรู้และการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยมีครู หรือไม่มีครูก็ได้ โดยผล จากการเรียนรู้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายสำคัญของการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษาใดๆ ก็ตาม ไว้ว่ามีความ มุ่งหมายให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเกิดการเรียนรู้จากภายในของตัวผู้เรียนเอง ซึ่งการที่ ผู้เรียนจะทำเช่นนี้ได้ เขาควรจะเป็นนักคิด เป็นนักสร้างสรรค์ และขยายสมรรถภาพการเรียนรู้ไปตลอด ชีวิตด้วย และสอดคล้องกับ สมคิด อิศระวัฒน์ (2538)ว่าเมื่อใดก็ตามที่ผู้เรียนมีใจรักที่จะศึกษาค้นคว้า เพราะตนเองมีความต้องการ บุคคลนั้นก็จะดำเนินการศึกษาต่อเนื่องโดยไม่มีใครต้องบอก อีกทั้ง ยังเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ไม่สิ้นสุด ซึ่งวิธีดังกล่าวก็จะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ต่อไป จากผลการศึกษาวิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง นั้น จะนำไปสู่การเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้และเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วย

2. นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่อยู่ในระดับมาก คือองค์ประกอบที่ 1 “ความรักและความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความพร้อมและความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ รู้สึกว่าตนเองยังมีความรู้ที่น้อย ต้องศึกษาความรู้เพิ่มขึ้นอีก ใฝ่ใจ ขวนขวาย เรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระหายในการเรียนรู้ มีความต้องการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับ โนลล์ (Knowle 1975) ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนมี ความริเริ่มในการวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ วิธีการค้นคว้าที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะของประชากร พบว่าเป็นผู้เรียนที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่มีความเป็น อิสระ และรับผิดชอบตนเองได้ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548) กล่าวว่าผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ นั้นเป็นผู้เรียนที่มี ความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เกิดจากความต้องการ สอดคล้องกับ knowles (1976) ว่า ผู้เรียน ที่เข้ามาเรียนด้วยความเต็มใจ มิได้ถูกบังคับ มาเรียนด้วยความสมัครใจ จะเป็นผู้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากกว่าผู้เรียนโดยถูกบังคับ Tough (1979) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นลักษณะที่พบ โดยทั่วไปในผู้ใหญ่ ลักษณะของผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จสูงในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น จะมี ลักษณะคล้ายกับบุคคลในอุดมคติของมาสโลว์ ที่เรียกว่า Self Actualized person ซึ่งเป็นผู้ที่ปรับปรุง ตนเองให้ใหม่อยู่เสมอ เป็นผู้ที่พัฒนาศักยภาพของตนเองและค้นคว้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยวางแผน อย่างมีระบบ ต่อเนื่องจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตจนเป็นที่น่าพอใจ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็น แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายใน จากความต้องการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ที่ต้องการพัฒนา

ศักยภาพของตนให้เป็นจริง เพื่อให้มีทักษะ มีความรู้ ความฉลาดเพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการ และเป้าหมายในอนาคตของเขา เมื่อนักศึกษา มีแรงจูงใจและความต้องการ จึงส่งผลให้นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ซึ่งเป็นผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ นั้น มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง

3. นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่อยู่ในระดับมากเป็น อันดับแรก คือ ด้านการใช้กลยุทธ์ ที่หลากหลาย รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ตามลำดับ มีเพียงด้านการใช้ และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้เท่านั้น ที่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาสอดคล้องกับ พดิน แดงจวง(2548) มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง เพื่อแสวงหาปัจจัย 4 และเป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยในขณะเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีความต้องการจะมีอาชีพที่แน่นอนและมีความมั่นคง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของการทำงาน ตลาดแรงงานและโครงสร้างอายุประชากร เป็นแรงผลักดัน สำคัญที่จะต้องยกระดับความรู้และทักษะการทำงาน จึงนำตนเองเข้ามาสู่กระบวนการเรียนรู้ เพื่อที่จะให้วุฒิปริญญาเป็นเครื่องนำทางและเพื่อที่จะพัฒนาตนเอง ตามศักยภาพให้ได้มาซึ่งรายได้ ที่มากขึ้น ความเป็นอยู่พื้นฐานที่ดีขึ้น มีความสุข ความมั่นคงในชีวิต และความภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อพิจารณาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการประยุกต์ใช้ ความรู้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้า ยึดหลักเหตุและผลในการดำรงชีวิต ข้าพเจ้ามองปัญหาคือโอกาสในการเรียนรู้ และข้าพเจ้านำสิ่งที่ได้ เรียนรู้มาเทียบเคียงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนที่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้นั้น จะมีการแสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา กล่าว สมตระกูล (2545) กล่าวถึงลักษณะและพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนตลอดชีวิตว่าเป็นคนชอบสังเกต ช่างคิด คิดเองทำเอง พุดและคิดโดยอาศัยหลักการความรู้ที่ได้หามาก่อน นั่นคือผู้เรียนได้นำสิ่งที่รับ เข้ามา ไปใช้ในการพัฒนาชีวิตของตน มีการพัฒนาของความคิด การปรับตัว รู้จักนำมาใช้กับความ เปลี่ยนแปลง การที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้นั้น อาจเป็นเพราะระบบการสอนที่มี ประสิทธิภาพ ผู้สอนมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง คิดต่อจากของที่มีอยู่เดิม และทำซ้ำๆ จนกลายเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ที่เริ่มจากตัวผู้เรียน มีความอดทนและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

3.2 ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย 3 อันดับแรก คือ ข้าพเจ้าสนใจและเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจ และถนัดก่อน และข้าพเจ้าพยายามหาทางเลือกในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีการนำวิธีการต่างๆ มาใช้ ในการที่จะทำให้อาชีพของตนเองเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น โดยเลือกวิธีที่ดีที่สุด สิ่งที่เป็นประโยชน์และทำได้ดี เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้อาชีพของตนเองเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2541) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติของการเรียนรู้ จะสามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเรื่องที่จะเรียนรู้ สามารถรวบรวมข้อมูลได้ และแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539) ที่ว่าลักษณะของบุคคลที่จะก้าวสู่การเป็นผู้เรียนตลอดชีวิต คือผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างหลากหลาย เรียนรู้ที่จะเลือกรับสิ่งที่สนับสนุนความสำเร็จ มีทักษะการแสวงหาและจัดการข้อมูล ผู้เรียนมีความพากเพียรอดทน ให้ความสำคัญอย่างเต็มที่ ในการนำตนเองเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ เข้าสู่แหล่งเรียนรู้ ครูผู้สอนสนใจ และสถาบันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผู้สอนมีวิธีการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการใช้ตำราในการสอนหลายเล่มและนำมาจากหลายแหล่ง นำสิ่งใหม่ๆ มาสอนเพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย แนะนำแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และวิธีการให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้จากแหล่งนั้นๆ สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น สถาบันสนับสนุนกิจกรรมของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ โดยสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากรอย่างพอเพียง เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาใช้เวลาเพื่อเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจเป็นประโยชน์ในชีวิต จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโลกทัศน์ให้แก่ผู้เรียน

3.3 ด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้ นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากมีเพียง 4 ข้อ คือ ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายในการตัดสินใจ ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน และข้าพเจ้าพิจารณาก่อนกรองข้อมูลอย่างระมัดระวัง จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักศึกษามีความสามารถเลือกใช้ข้อมูลและแหล่งข้อมูลได้เป็นอย่างดี แต่ไม่สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาแปลความหมายและใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะในด้านภาษาและการตีความ ผู้สอนควรจะเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการแปลความหมาย จัดให้มีการอ่านและอภิปรายซักถามในชั้นเรียน การวิเคราะห์ วิเคราะห์ บทความเอกสารต่างๆ การจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ผู้เรียนได้ฝึกการ

แสดงออก กล้าคิด กล้าพูด ไม่เคอะเขิน พูดคุยและสื่อสารกับผู้อื่นได้ อีกทั้งครูผู้สอนจะต้องมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน ยิ้มแย้ม แจ่มใส สามารถพบปรึกษาเป็นที่พึ่งพาผู้เรียนได้ตลอดเวลา เพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถขอคำปรึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างถูกต้อง ต่อไป

3.4 ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา ข้าพเจ้าชื่นชม ยินดี และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ แสดงว่านักศึกษาเป็นผู้เรียนรู้ที่เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เห็นความสำคัญและเข้าใจประโยชน์ของการเรียนรู้ ปรารถนาเรียนรู้ทุกเรื่อง ทุกโอกาส เรียนรู้ตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในระบบการศึกษา จินดา ตันตราจิน (2545) กล่าวว่าคนที่เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต จะมีความเชื่อในประโยชน์ของการเรียนรู้ที่ได้จากทุกที่ ทุกวิธี การอ่าน การฟัง การท่องเที่ยว ชอบพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชอบอ่านหนังสือ ผู้เรียนที่เชื่อในการเรียนรู้จะใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีการค้นคว้า จากแหล่งใดก็ได้ นำมาให้เกิดความรู้ใหม่ เกิดการพัฒนา แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยรักการอ่าน เข้าร่วมสัมมนา เป็นสมาชิกวารสาร คบเพื่อนผู้รู้ ตลอดจนเสาะแสวงหาช่องทางรับข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ กิจกรรมในสถาบันต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การสัมมนา อบรม การอภิปราย ชมรม มีสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างครบครัน เช่น อินเทอร์เน็ต จานดาวเทียม เสี่ยงตามสาย บทความ วารสาร นิทรรศการ การแข่งขัน เป็นต้น ผู้สอนมีการรวบรวมเครื่องมือ แนะนำแหล่งการเรียนรู้และเครื่องมือ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ไปใช้เครื่องมือหลากหลายรูปแบบ โดยการพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ที่จำเป็น เช่น ทักษะทางภาษา ทักษะการแสวงหาและจัดการข้อมูล ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร (ICT) ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ให้เกิดแก่ผู้เรียน

3.5 ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเองอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงตนเอง ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการประเมินผลการเรียนรู้ และข้าพเจ้าศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาตนเอง การประเมินผลการเรียนรู้เอง ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้และกรอบเวลาที่กำหนด การประเมินผลทำให้รู้ว่าเดินมาถูกทางแล้วหรือไม่ หรือเดินทางถึงช่วงไหน ตนเองมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มากน้อยเพียงใด มีปัญหาใดบ้างที่ต้องแก้ไข เพื่อจะได้ปรับตัวและวางแผนการเรียนรู้และแผนเวลาได้อย่างถูกต้อง ผู้สอนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้หลากหลายวิธี ด้วยผลคะแนน ด้วยการสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง

คุณภาพของชิ้นงานพัฒนาแค่ไหนอย่างไร พัฒนาการต่างๆ สุมาลี สังข์ศรี (2545) กล่าวว่า การวัดประเมินผลไม่ใช่การวัดความจำตามเนื้อหา แต่วัดความคิดสร้างสรรค์ วัดผลงาน วัดการพัฒนาของนักศึกษาคือมีการใช้วิธีการวัดตามสภาพจริง (authentic) วัดพัฒนาการ และวัดการนำไปใช้ (application)

3.6 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ นักศึกษามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการกำหนดจุดมุ่งหมาย ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและข้าพเจ้าสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง แสดงว่านักศึกษามีการวางแผนการเรียนรู้ที่มีกรอบปฏิบัติชัดเจน มีการสำรวจตนเอง ค้นหาข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข ค้นหาข้อดีที่ควรส่งเสริม เพื่อนำมาใช้ประโยชน์วางแผนสิ่งที่จะต้องทำ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเอง สอดคล้องกับ จินดา ตันตราจิน (2545) กล่าวถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนตลอดชีวิต ว่าต้องมีความทะเยอทะยาน รักความก้าวหน้า มีเป้าหมายมีอนาคตวางไว้ไกลๆ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545) กล่าวถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนตลอดชีวิต ว่าเป็นผู้มีจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ คือ เรียนเพื่อพัฒนาตนเองทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อเข้าใจตนเอง ชีวิต สังคม เพื่อใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน อนาคต เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น สำรวจตนเองถึงข้อบกพร่อง จุดดี วิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมของตน วางแผนการเรียนรู้อย่างครบวงจร คือ วางแผนสิ่งที่ต้องทำเพื่อการเรียนรู้ วางแผนเวลาในการทำสิ่งนั้นและจัดสรรทรัพยากร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ สถาบันและผู้สอน สามารถสร้างคุณสมบัติเหล่านี้ให้แก่ผู้เรียนได้ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนปรารถนาที่จะพัฒนาชีวิต มีเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต และคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายและเป้าหมายของพวกเขาได้

4. เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรอบการเรียน และสถานภาพการทำงาน สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ แสดงว่าผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาจะมี

ความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนสูง ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532 :104) ได้ทำการศึกษา ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่มีผลการศึกษาระดับสูงและระดับกลาง มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาระดับต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี มะแสงสม (2544 :77) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการ ที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ บรอกเคท และเฮมสตรา (Brockett & Hiemstva, 1991) อ้างถึงใน เสาวคนธ์ วงศ์ศุภชัยนิมิต (75) ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537 :96) แนวคิดของสมบุรณ์ ศาลยาชีวิน (2526 :262) และโอเวอร์สตรีท (Overstreet, 1973 citing Knowles, 1975 :262) เชื่อว่าผลของการศึกษาในด้านบวก มาจากการขึ้นนำตนเองในการเรียนรู้ เช่น จดจำได้เพิ่มขึ้น สนใจการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสนใจในวิชานั้นมากขึ้น ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่เสาะแสวงหา ขวนขวายด้วยตนเอง โดยไม่มีผู้ใด บังคับเกิดจากแรงจูงใจภายใน ผู้ที่บรรลุนิติภาวะ เป็นผู้ที่สามารถเชื่อมโยงความสามารถของแต่ละ ช่วงชีวิต ให้มีความแข็งแกร่งขึ้น มีความเพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น เพราะมีการพัฒนา เจริญงอกงาม อยู่ตลอดเวลา มีการใช้ความรู้และความฉลาดของตนอยู่เสมอ

4.2 รอบการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนรู้ต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย นักศึกษาที่เรียนใน รอบค่ามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงที่สุด รองลงมา คือ นักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ และรอบเช้า ส่วนนักศึกษาที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่ำที่สุด คือนักศึกษาที่เรียน ในรอบบ่าย โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบค่าและรอบพิเศษมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่ายมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ที่พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับ การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาจะมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในนักศึกษาที่เรียนในรอบค่าและ รอบพิเศษ เมื่อศึกษาธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้เรียนในรอบเช้า ส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนที่อยู่ ในวัยเรียนตามเกณฑ์การศึกษา จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ แล้วเข้ามาศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทันที ส่วนใหญ่จะเรียนเพียงอย่างเดียวหรือ ทำงานบ้างเป็นครั้งคราว เป็นผู้เรียนที่มีความประพฤติและผลการเรียนดี ส่วนผู้เรียนในรอบบ่ายจะเป็น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับผู้เรียนรอบเช้า สาเหตุที่เลือกเรียนในชั่วยาม เนื่องจากเมื่อมาสมัคร

เรียนนั้น รอบเช้าเต็มแล้ว จึงต้องเลือกเรียนในช่วงบ่าย บ้านไกล ไม่ชอบตื่นเช้า มีความอดทนในการเรียนต่ำ ผู้เรียนในรอบบ่ายนี้ส่วนใหญ่จึงมีสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้เรียนในรอบค่ำและรอบพิเศษ จะมีธรรมชาติเช่นเดียวกัน คือ เป็นผู้เรียนที่อยู่ในวัยทำงาน เข้ามาเรียนโดยมีเป้าหมายเกี่ยวกับ วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร ซึ่งจะนำไปปรับเงินเดือน เลื่อนขั้นและหน้าที่การงาน หรือเป็นกลุ่มที่ในวัยเด็กมีเหตุให้ไม่สามารถเรียนได้ตามปกติ จึงกลับมาสู่การเรียนอีกครั้งเมื่อมีความพร้อม กลุ่มผู้เรียนรอบค่ำและรอบพิเศษนั้นจะมีธรรมชาติไม่ต่างกัน การเลือกรอบการเรียนจะเลือกตามความพร้อมและความสะดวกของตน กลุ่มที่เลือกเรียนรอบค่านั้น โรงเรียนอยู่ไม่ห่างจากที่ทำงาน สามารถเดินทางไปเรียนได้ทันเวลาและสะดวก เสาร์-อาทิตย์จะได้มีเวลาสำหรับกิจกรรมอื่นๆ ส่วนกลุ่มที่เลือกเรียนรอบพิเศษ จะเป็นกลุ่มที่เลิกงานค่ำ ทำงานเป็นกะ มาเรียนในรอบค่ำไม่ทัน จึงเลือกที่จะเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์แทน จากธรรมชาติของผู้เรียนที่กล่าวมาจะพบว่ากลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะมีเป้าหมายและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับ Knowles (1978 : 55-59) อ้างถึงใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548 : 81-82) บุคคลที่มีวุฒิภาวะและเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ขึ้นเป็นเหตุมาจากพัฒนาทางชีววิทยาและแรงกดดันทางด้านความต้องการเกี่ยวกับวิชาการ ส่วนที่เกิดความพร้อมมากขึ้นก็คือผลพัฒนาของภาระหน้าที่ นั่นคือ ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ ถ้าหากเขาเกิดความต้องการ ทำให้ผู้เรียนในรอบค่ำและรอบพิเศษมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าผู้เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย ซึ่งเรียนเพราะต้องเรียนหรือควรจะเรียน มากกว่าที่จะเรียนจากความต้องการที่แท้จริง และสอดคล้องกับ สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2526 : 264) กล่าวถึงผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีความคิดเป็นตัวของตัวเองและเข้ามาเรียนด้วยความเต็มใจ มิได้ถูกบังคับ มาเรียนด้วยความสมัครใจ และจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากกว่า และดีกว่าผู้เรียนโดยถูกบังคับ ทั้งนี้ เพราะว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้ที่เข้ามาเรียนจะมีจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่แน่นอนมีแรงจูงใจ ผู้เรียนมักจะนำผลที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่าและนานกว่า

4.3 สถานภาพการทำงาน พบว่า นักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีการงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีงานทำมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีการงานทำ โดยนักศึกษาที่มีงานทำมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่ไม่มีการงานทำมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ที่พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาจะมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในนักศึกษาที่มีงานทำ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548 : 70) กล่าวถึงพัฒนาการสำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้นว่าเป็นวัยที่มีภาระหน้าที่ในการเริ่มต้นการมีอาชีพที่แน่นอนและมีความมั่นคง ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เรียนที่มี

งานทำให้มีความมุ่งหวังนำผลการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการปฏิบัติงานโดยต้องการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532 : 105) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่มีงานทำประจำและนักศึกษาที่ทำงานเป็นครั้งคราว มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภมาส ทองใส (2535 :105) ที่พบว่า ผู้เรียนที่มีงานทำประจำมีลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากกว่าผู้เรียนที่ยังไม่มีงานทำหรือเรียนเพียงอย่างเดียว จึงเป็นผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง เพราะรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อการงานและการศึกษา แบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสม มีการวางแผนการดำเนินชีวิต มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพื่อนำตนเองไปสู่ความสำเร็จและความมั่นคงในหน้าที่การงานได้

5. เปรียบเทียบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียนรู้ และสถานภาพการทำงาน สรุปได้ดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำตามลำดับ แสดงว่าผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงด้วย ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงคือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจ และรับผิดชอบต่อการเรียนสูง มีความกระตือรือร้น หมั่นสังเกต หมั่นคิด เรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนปัญญา ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือสติปัญญา สามารถส่งผลต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ไสภา ชูพิกุลชัย ขปิลมณีน (2544) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีสติปัญญาว่า หมายถึงบุคคลที่มีความสามารถในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตนเอง ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือปัญหาที่เผชิญอยู่ มีความสามารถในการศึกษาหรือเรียนรู้ และมีความสามารถในการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งตรงกับคุณสมบัติของผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั่นเอง ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่มีระดับสติปัญญาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถนำพาตนไปสู่เป้าหมายได้ด้วยความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ชูชัย สมितिไกร (2545) กล่าวว่า บุคคลที่เรียนรู้ (Learning Person) จะเป็นผู้มีทักษะในการค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ

5.2 รอบการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรอบการเรียนรู้ต่างกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ มีการเรียนรู้ตลอด

ชีวิตที่สูงที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาที่เรียนในรอบค่า และรอบเช้า ส่วนนักศึกษาที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตต่ำที่สุดคือนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่าย โดยนักศึกษาที่เรียนในรอบพิเศษ รอบค่า และรอบเช้า มีระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่เรียนในรอบบ่ายนั้น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ที่ผู้เรียนในรอบพิเศษและรอบค่า ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีธรรมชาติอยู่ในวัยทำงาน จะมีการเรียนรู้สูงกว่าผู้เรียนในรอบเช้าและรอบบ่าย ซึ่งเป็นผู้เรียนที่เรียนตามเกณฑ์ เรียนเพื่อวุฒิบัตร เรียนตามหน้าที่ หรือเรียนตามคำบอกของผู้ปกครอง สอดคล้องกับ รักกิจ ศรีสรินทร์ (2547) ที่กล่าวว่า แรงกระตุ้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ให้ความสำคัญกับการเรียนในระบบที่มีการให้วุฒิ ซึ่งวุฒิบัตรเหล่านี้ใช้เป็นใบเบิกทางในการเรียนต่อและการทำงาน ซึ่งแตกต่างจากผู้เรียนในวัยทำงานซึ่งมีแรงจูงใจในการพัฒนาอาชีพ มีความกดดันจากภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ จึงส่งผลให้มีแรงกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สูงขึ้นตามไปด้วย

5.3 สถานภาพการทำงาน พบว่า นักศึกษาที่มีงานทำและไม่ม้งานทำ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยนักศึกษาที่มีงานทำมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ม้งานทำ สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ที่ผู้เรียนที่มีงานทำมีการเรียนรู้สูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ม้งานทำ รักกิจ ศรีสรินทร์ (2547) กล่าวว่า จากการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของการทำงาน ตลาดแรงงาน และโครงสร้างอายุประชากรเป็นแรง ผลักดันที่สำคัญต่อความจำเป็นจะต้องยกระดับทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่องสำหรับบุคคลแล้ว การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่งานที่ดีขึ้น รายได้ที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักศึกษายังคิดไม่เป็นและสรุปประเด็นการเรียนรู้ต่างๆ ได้ไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนไทยไม่ได้ถูกปลูกฝังให้เป็นคนช่างคิด ช่างซักถาม ไม่ชอบการอภิปราย ถกเถียง เมื่ออยู่ในห้องเรียนก็จะจดบันทึก ไม่มีคำถามหรือข้อสงสัย ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ถกเถียงประเด็นต่างๆ กับผู้สนใจและเพื่อนร่วมชั้น จึงไม่ได้ฝึกกระบวนการคิด ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จึงควรปรับรูปแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยการฝึกฝนให้ผู้เรียนใฝ่เรียน ใฝ่หาความรู้ ซึ่งจะช่วยให้กลายเป็นนิสัยที่ดีติดตัวไป และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นคนคิดเป็น ช่างคิด ช่างถาม ใช้เหตุผลในการถกเถียงประเด็นต่างๆ

กับผู้สอนและบุคคลอื่นๆ ได้ มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนแต่ละกลุ่มนั้นมิได้อยู่ไม่เท่ากัน ดังนั้น การจัดรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน จึงควรจัดให้เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม โดยจัดให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนกลุ่มนั้นๆ ด้วย เพื่อให้การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่มนั้น ประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

3. ผู้เรียนที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงนั้นจะเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี และเมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนผู้นั้นก็จะสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้ โดยเฉพาะผู้เรียนในสายอาชีพ ซึ่งเมื่อจบการศึกษา ก็จะก้าวเข้าสู่โลกของอาชีพ โลกของธุรกิจ ที่เป็นพลวัติ มีการแข่งขันสูง ดังนั้น การสร้างให้ผู้เรียนมีศักยภาพจากภายในของตน สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้น ก็จะสามารถมั่นใจได้ว่า ผู้เรียนจะสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกรูปแบบ นอกจากนี้ ผู้สอนและสถาบันการศึกษายังสามารถจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการทำงานให้แก่ผู้เรียนได้ เช่น การฝึกงาน โครงการ บริษัทจำลอง ชมรม เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะช่วยเพิ่มประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากวิธีการทำงานจริง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และแนวทางการรับมือ แต่ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมดังกล่าว ผู้สอนจะต้องควบคุมให้กิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปในแนวทางที่ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังปัญหาจากการส่งนักศึกษาไปฝึกงานตามสถานประกอบการต่างๆ สถานประกอบการบางแห่งไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ไม่ไว้ใจและมอบหมายงานให้นักศึกษารับผิดชอบ หรือมอบหมายให้ช่วยเพียงงานเล็กๆ น้อยๆ เช่น ถ่ายเอกสาร ชงกาแฟ ส่งจดหมาย รับโทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งงานดังกล่าวไม่ส่งเสริมให้เกิดทักษะและการเรียนรู้ในการทำงาน จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้สอนและสถาบันจะต้องร่วมมือกันหาแนวทางแก้ไข โดยจะต้องทำให้สถานประกอบการเชื่อถือในความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบและความมีระเบียบวินัยในตัวของผู้เรียน เพื่อที่สถานประกอบการจะไว้วางใจมอบหมายงานให้นักศึกษารับผิดชอบ และเกิดเป็นประสบการณ์ในการทำงานที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เมื่อพวกเขาจบการศึกษาและก้าวเข้าสู่โลกของการทำงานที่แท้จริง

4. สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เช่น จัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อจะได้นำสิ่งที่ได้พบ ความรู้ เทคนิควิธี รูปแบบการสอน และแนวคิดใหม่ๆ มาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตน อีกทั้ง การที่สถาบัน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากร นอกจากจะช่วยให้บุคลากรมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังจะช่วยเสริมสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานอีกด้วย

5. จากผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเรียนรู้ นั่นคือ ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื่องจาก ผู้ที่เรียนดีจะมีความสามารถในการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ สามารถจดจำได้เพิ่มขึ้นและสนใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นั่นคือ เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจตั้งแต่ต้น ก็อยากที่จะเรียนรู้ต่อไป เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และสนุกกับการเรียนรู้ ต่างจากกลุ่มที่เรียนไม่ดี ที่เมื่อเริ่มต้นด้วยความไม่เข้าใจ ก็ไม่อยากจะเรียนรู้อีกต่อไป มีความรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นยากและไม่สนุก หากจะทำให้ผู้เรียนหันกลับมาสนใจที่จะเรียนรู้อีกต่อไปนั้น จำเป็นจะต้องทราบถึงพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โดยการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและข้อบกพร่องของผู้เรียน แล้วรีบแก้ไข เมื่อพบว่าผู้เรียนไม่เข้าใจในส่วนใด จะต้องอธิบายและให้กำลังใจให้ผู้เรียนมีความมานะพยายามในการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อผู้เรียนเริ่มมีความเข้าใจมากขึ้น ก็จะสามารถที่จะเรียนรู้ต่อไปและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้มากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูผู้สอน ในสถาบันอาชีวศึกษา
2. ควรศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน ในระดับอาชีวศึกษา ในตัวแปรอื่นๆ ได้แก่ เพศ สาขาวิชา รายได้ของผู้ปกครอง
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน ในระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ครอบครัว สถาบันการศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศรีลาเลิศ. (2549). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณลักษณะผู้เรียน กับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤติกา คูศิริรัตน์. (2545). *การศึกษาตลอดชีวิตของสตรีในอำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. ถ่ายเอกสาร.
- การศึกษานอกโรงเรียน.(2544). *ยุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21*. หน้า 4-5. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- การศึกษาไทย.(2547). *3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ เงื่อนไขสำคัญ สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้*. หน้า 59-60. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.(2539). *การพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่สังคมไทยที่พึงประสงค์*. สมาคม นักวิจัยทางสังคมศาสตร์. หน้า 12-20 กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.(2539). *ศึกษาสังคมไทยที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : ชัดเชส มีเดีย.
- จรีพร กาญจนการุณ.(2546). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์แหล่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตในชุมชนเขตบางขุนเทียน*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (สารัตถศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2546). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- เทียน ทองแก้ว.(2540). *ปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี*. สารพัฒนาหลักสูตร. หน้า 129. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ลำเร็จผล.(2547). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นรินทร์ บุญชู.(2532). *ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล ศตวุฒิ.(2547). *การจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียน*. วงการครู. หน้า 86-88. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.

- บุญใจ ศรีสถิตย่นรากุล.(2545). *ประสานพลังเพื่อผลักดันการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เกิดขึ้นจริงในสหัสวรรษใหม่*. สอ. ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2549). *เอกสารประกอบการเรียนวิชา สัมมนาวิจัยทางธุรกิจศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ปรีชา สุทธิเนียม.(2546). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร1*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรณี ชูทัย เจนจิต.(2528). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พดิน แดงจวง.(2545). *ศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต : สิ่งที่ขาดหายไปในสังคมไทย*. สอ. ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.
- พลชนัน นิรมิตรไชยนนท์. (2549). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชร มะแสงสม. (2544). *ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. ปรินญานิพนธ์กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญณี แร่อท.(2544). *การศึกษาตลอดชีวิต : การเรียน (รู้) ตลอดชีวิต*. ศูนย์บริการวิชาการ. หน้า 6 – 10. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- มนัสวาสน์ โกวิทยา.(2543). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับการศึกษาตลอดชีวิต*. ครูศาสตร์. หน้า 25-31 กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- รพีพรรณ เอกสุภาพันธุ์.(2543). *กระบวนการคิด : การเรียนรู้ตลอดชีวิต*. กองทุนสงเคราะห์ การศึกษาเอกชน. หน้า 13-16. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- รังสรรค์ สุกันทา.(2543). *การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) : ชีตความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. ครูศาสตร์. หน้า 17 – 24. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร
- วิชัย ต้นศิริ.(2539). *จะจัดระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างไร*. ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. หน้า10 – 11. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.

- วิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล. (2547). *คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบัน
การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร2. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.(หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา).*
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
ถ่ายเอกสาร.
- สถาพร หมวดอินทร์.(2546).*ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.*
สารนิพนธ์ คศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด พรหมเมศร์ (2544). *การศึกษาตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์.*
วิทยานิพนธ์ คศ.ม.(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย วรานุรักษ์. (2543). *การเรียนรู้เพื่อการพัฒนา : ทางเลือกสู่ความยั่งยืนของสังคมไทย.*
ครุศาสตร์. หน้า 48-54. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์.(2543).*การปฏิรูปการส่งเสริมการศึกษาดูชีวิต : ผ่านมา 1 ปี เกิดอะไรขึ้น
หลังจากมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ . การศึกษานอกโรงเรียน. หน้า 17 – 21.*
กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- สมลักษณ์ ภาพันธ์. (2547). *การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่ง
ปัญญา .ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. หน้า 25 – 31. กรุงเทพฯ :*
ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี สังข์ศรี.(2544).*รายงานการวิจัย การศึกษาดูชีวิตเพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21.*
สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี สังข์ศรี.(2544).*บทบาทหน้าที่ของสตรีชนบทในการส่งเสริมการศึกษาดูชีวิต. การศึกษา
นอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.*
- สุรกุล เจนอบรม.(2543). *ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาเพื่อพัฒนาการศึกษาดูชีวิต .*
ครุศาสตร์. หน้า 55 -60. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา.(2547). *การสอนเพื่อการเรียนรู้ที่พึงใจ. การศึกษาไทย.หน้า 33 -37 กรุงเทพฯ :*
ถ่ายเอกสาร.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา.(2543).*ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21 : ประสพการณ์
จากประเทศอังกฤษ. การศึกษานอกโรงเรียน. หน้า 12 -20 . กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.*

- สุรางค์ ไคว่ตระกูล.(2533).จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.(2542).การวิจัยและประเมินผล การศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.(2547). ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง
สายอาชีพ. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.(2548).รวมบทความแนวคิดทางอาชีวศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ:
พี.เอส.พรินท์.
- เสาวคนธ์ วงศ์ศุภชัยนิมิต. (2546). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการ
นำตนเองของผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2543). การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทยในศตวรรษ
ที่ 21.การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2543). รายงานการสัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้
ตลอดชีวิต. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2545).พระราชบัญญัติ.การศึกษาแห่งชาติกับการศึกษา
ตลอดชีวิต . กรุงเทพฯ:ศูนย์บริการวิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2545).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2545). รายงานการสัมมนา เรื่อง กระบวนการและ
ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับผู้ที่มีอายุสูงกว่า 16 ปี. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2547). แนวทางการพัฒนา นครแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์.(2545).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์.(2543).การศึกษาตลอดชีวิต พื้นฐานแนวคิดของการศึกษาชุมชน. ครุศาสตร์.
หน้า 9-16.กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2543)เพื่อนร่วมทางการเรียนรู้กับงานการศึกษาตลอดชีวิต. ครุศาสตร์.
หน้า 32 - 39. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี.(2542).จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.

- สุนตา นพคุณ. (2543). *การศึกษาดลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : ครูศาสตร์. หน้า 1-8.
- Best J.W. (1977). *Research in Education* New Jersey : Prentice Hall , Inc.
- Cronbach, Lee Josept. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Haper and Row.
- Knowles, M.S. (1978). *The Adult Learner : A. Neglected Species*. 2nd ed. Houston : Gulf Publishing Co.
- Merryl Hammond and Rob Collins. (1991). *Critical Practice of Self-Directed Learning*. USA : Nichols/GP Publishing.
- Taba,Hida (1962). *Curriculum development : Theory and Practice*. New York : Hartcount, Brace & work.
- UNESCO Bangkok. (2001). *Lifelong Learning in Asia and the Pacific*. Bangkok.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0519.12/ 2549

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๒ พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา

เนื่องด้วย นางสาววราภรณ์ ขวัญกิจโสโรช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษา ระดับ ปวส. ทุกสาขาวิชา ชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 316 ทำแบบสอบถาม เรื่อง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง , พฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2549 – ธันวาคม 2549

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเผยแพร่ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววราภรณ์ ขวัญกิจโสโรช ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 . 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 085-188-3055

ที่ ศธ 0519.12/2549

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

พศจิกายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทักษิณบริหารธุรกิจ

เนื่องด้วย นางสาวราภรณ์ ขวัญกิจโสธร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร ” โดยมีรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักศึกษา ระดับ ปวส ทุกสาขาวิชา ชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 50 คน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง , พฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2549- ธันวาคม 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราภรณ์ ขวัญกิจโสธร ได้ทำการเก็บข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร: 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 085-188-3055

ที่ ศธ 0519.12/๒ /๒๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 กันยายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรารักษ์ ขวัญกิจสโรช นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยา สำเร็จผล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววรารักษ์ ขวัญกิจสโรช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2258-4119

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 02-561-4292 – 3 ต่อ 551

ที่ ศธ 0519.12/๒ / 48

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/1 กันยายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววราภรณ์ ขวัญกิจสโรช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวพุดิสาร์ อัครกะพู่ หัวหน้ากลุ่มพัฒนานโยบายส่งเสริมอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววราภรณ์ ขวัญกิจสโรช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2258-4119

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 02-561-4292 – 3 ต่อ 551

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศร 0519.12/ 615๐

วันที่ 11 กันยายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวราภรณ์ ขวัญกิจสโรช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวราภรณ์ ขวัญกิจสโรช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลัย
 อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิตยา สำเร็จผล
 ผู้ช่วยอธิการบดีด้านวิชาการ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3. พุฒิสาร์ อัคระพู
 หัวหน้ากลุ่มพัฒนานโยบายส่งเสริมอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)
 กระทรวงศึกษาธิการ

ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

แบบวัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			IOC	สรุป
		รศ.ดร. เสาวนีย์	ผศ.ดร. นิตยา	คุณ พุมิสาร์		
1.	ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ข้าพเจ้านำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเทียบเคียงและ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.	ข้าพเจ้ายึดหลักเหตุและผลในการดำรงชีวิต	1	0	1	0.67	ใช้ได้
3.	ข้าพเจ้านำมาใช้ในการความรู้และวิธีการใหม่ๆ ตามความถนัด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.	ข้าพเจ้าใช้หลักของการคิดวิเคราะห์ในการ แก้ปัญหา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.	ข้าพเจ้าชอบลงมือทำและแก้ปัญหาด้วยตัวเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.	ข้าพเจ้ามักคิดต่อและทำเพิ่มเติมจากคำสั่งและ สิ่งที่เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.	ข้าพเจ้าตั้งคำถามและคิดหาคำตอบในเรื่อง ต่างๆ ที่มากระทบตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8.	ข้าพเจ้าสามารถใช้ประสบการณ์เดิมในการ แก้ปัญหาใหม่ๆ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9.	ข้าพเจ้ามองปัญหาคือโอกาสในการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10.	ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ข้าพเจ้าเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ วิธีการ ช่องทาง และโอกาสในการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11.	ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการที่หลากหลายในการ พัฒนาความรู้ความสามารถของตน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12.	ข้าพเจ้าสนใจและเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13.	ข้าพเจ้าเรียนรู้ในทุกด้าน ไม่เฉพาะด้านที่ชอบ	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			IOC	สรุป
		รศ.ดร. เสาวนีย์	ผศ.ดร. นิตยา	คุณ พุดิสาร์		
14.	ข้าพเจ้าเลือกสรรวิธีการที่ถูกต้องและดีที่สุด ในการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15.	ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ ต่อตนเองและส่วนรวม	1	0	1	0.67	ใช้ได้
16.	ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจและ ถนัดก่อน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17.	ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการเรียนรู้ได้เหมาะสม สำหรับแต่ละสถานการณ์	0	1	1	0.67	ใช้ได้
18.	ข้าพเจ้าพยายามหาทางเลือกในการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19.	<u>ด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้</u> ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ตรงตาม วัตถุประสงค์ของการใช้งาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20.	ข้าพเจ้าสามารถแปลความหมายข้อมูลได้อย่าง ถูกต้อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21.	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22.	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายในการ ตัดสินใจ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23.	ข้าพเจ้าพิจารณาถ่วงน้ำหนักของข้อมูลอย่าง ระมัดระวัง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24.	ข้าพเจ้าไม่กลัวและเคอะเขินที่จะสื่อสารกับ ชาวต่างชาติ	1	-1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้
25.	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลทั้งจากในและ ต่างประเทศ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26.	ข้าพเจ้าสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการ เรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			IOC	สรุป
		รศ.ดร. เสวนีย์	ผศ.ดร. นิตยา	คุณ พุดิสาร์		
27.	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	0	1	0.67	ใช้ได้
28.	<u>ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้</u> ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29.	ข้าพเจ้าใฝ่หาความรู้ใส่ตัวเองเสมอ	1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
30.	ข้าพเจ้าชอบซักถามและอภิปรายในชั้นเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31.	ข้าพเจ้าชื่นชม ยินดี และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น สัมมนา ประกวด แข่งขัน ชมนิทรรศการ สืบหาหนังสือ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33.	ข้าพเจ้าไม่ยึดติดกับความรู้ในตำราและชั้นเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34.	ข้าพเจ้าแสวงหาช่องทางรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ที่เป็นประโยชน์ เช่น เป็นสมาชิกวารสาร สิ่งพิมพ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35.	ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่เป็นผู้รู้	0	1	1	0.67	ใช้ได้
36.	ข้าพเจ้าใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการพา ตนเองเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38.	<u>ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง</u> ข้าพเจ้ามีเป้าหมายในชีวิต	1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
39.	ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงตนเอง	1	1	0	0.67	ใช้ได้
40.	ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการประเมินผลการ เรียนรู้ของตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41.	ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่าง สม่ำเสมอ	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			IOC	สรุป
		รศ.ดร. เสาวนีย์	ผศ.ดร. นิตยา	คุณ พุดิสาร์		
42.	ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนรู้และผลงานของตนเองด้วยการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43.	ข้าพเจ้าใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44.	ข้าพเจ้าใช้ผลของการประเมินมาพัฒนาตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
45.	ข้าพเจ้าเห็นตนเองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	0	1	1	0.67	ใช้ได้
46.	ข้าพเจ้าศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47.	ข้าพเจ้ามีการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	1	1	0	0.67	ใช้ได้
48.	ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้					
	ข้าพเจ้าสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
49.	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนรู้ที่มีกรอบปฏิบัติชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
50.	ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
51.	ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
52.	ข้าพเจ้าวางแผนสิ่งที่ต้องทำไว้ล่วงหน้า	1	1	0	0.67	ใช้ได้
53.	ข้าพเจ้าวางแผนการใช้ชีวิตของตนเองในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
54.	ข้าพเจ้าสามารถจัดสรรทรัพยากรและเวลาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
55.	ข้าพเจ้าสามารถรักษากระบวนการทำงานให้เป็นไปตามแผนขั้นตอนที่วางไว้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
56.	ข้าพเจ้าทำงานได้บรรลุผลเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
57.	ข้าพเจ้าทำงานได้บรรลุผลเป็นประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
และพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทย
บริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองใน 11 องค์ประกอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตใน 6 ด้าน

ทั้งนี้เมื่อท่านได้อ่านข้อความแล้ว ขอให้พิจารณาตามความเป็นจริงว่าท่านมีการเรียนรู้ด้วยการ
นำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างไร โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือให้ตรงกับ
ความเป็นจริงมากที่สุด แบบสอบถามชุดนี้ทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ข้อคำตอบไม่มี
ผลกระทบใดต่อผู้ตอบทั้งสิ้น จึงขอให้ท่านตอบให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาใช้เวลาเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางสาววรารภรณ์ ขวัญกิจสโรช

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สถานภาพการทำงาน หมายถึง การประกอบอาชีพของท่านในระหว่างที่ศึกษาอยู่ แบ่งออกเป็น

1. มีงานทำ หมายถึง การที่ท่านทำงานประจำในสถานประกอบการ และมีรายได้เป็นประจำ
สม่ำเสมอ
2. ไม่มีงานทำ หมายถึง การที่ท่านมิได้ประกอบอาชีพใดๆ หรือมีการปฏิบัติงานเป็นครั้งคราว
มีรายได้ไม่ประจำ สม่ำเสมอ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับตัวท่าน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 1.1 () สูง (3.00 ขึ้นไป)
- 1.2 () ปานกลาง (2.50 – 2.99)
- 1.3 () ต่ำ (2.00 – 2.49)

2. รอบการเรียน

- 2.1 () รอบเช้า
- 2.2 () รอบบ่าย
- 2.3 () รอบค่ำ
- 2.4 () รอบพิเศษ

3. สถานภาพการทำงาน

- 3.1 () มีงานทำ
- 3.2 () ไม่มีงานทำ

ตอนที่ 2 แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างขวามือให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน ว่าท่านมีลักษณะ

สอดคล้องกับข้อความในแต่ละข้อในระดับมากที่สุด - น้อยที่สุดเพียงใด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ทุ่มเทต่อการเรียนและมุ่งสู่เป้าหมายที่คาดหวังอย่างแน่วแน่					
2.	ข้าพเจ้ามีความต้องการได้รับการเรียนรู้มากกว่าต้องการประกาศนียบัตร					
3.	ข้าพเจ้าตระหนักในการมีชีวิตอยู่และรับบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง					
4.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไม่เคยทำอะไรผิดพลาด					
5.	ข้าพเจ้ามีความรักในการเรียนรู้อยู่เสมอ มองเห็นความจำเป็นของการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต					
6.	เมื่อต้องการเรียนรู้ในสิ่งใดย่อมมีเหตุผลเล็งเห็นผลของการเรียนรู้นั้นอยู่ด้วย					
7.	ข้าพเจ้าเรียนรู้ในสิ่งต่างๆอย่างตั้งใจ มุ่งมั่นในผลคือความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ					
8.	ข้าพเจ้ายึดตัวเองเป็นสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ					
9.	ข้าพเจ้ายังรู้สึกว่าคุณยังมีความรู้น้อย ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นอีก					
10.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่าคุณยังไม่รู้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ					
11.	การแสวงหาความรู้ไม่สำคัญเท่ากับการประกอบอาชีพของตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	ข้าพเจ้ารักความก้าวหน้าและมุ่งสร้างอนาคต					
13.	ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่สมควร					
14.	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่					
15.	ข้าพเจ้ามีความเชื่อว่า “ไม่มีใครแก่เกินเรียน”					
16.	เมื่อตัดสินใจว่าจะเรียนอะไรแล้วก็หาเวลาเรียนจนได้					
17.	ข้าพเจ้าไม่สนใจการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรจะเรียนอะไร					
18.	ข้าพเจ้ามีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียน เช่น ความสามารถในการอ่าน การเขียน และสรุปความ					
19.	ข้าพเจ้าไม่ชอบที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ					
20.	ข้าพเจ้ามีความสามารถคิดค้นวิธีต่างๆ ได้หลายแบบสำหรับการเรียนรู้สิ่งใหม่					
21.	ข้าพเจ้าสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม					
22.	ข้าพเจ้าต้องการให้ผู้อื่นช่วยวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของข้าพเจ้า					
23.	ข้าพเจ้าเป็นคนช่างสังเกตและชอบบันทึกเรื่องราวต่างๆ					
24.	ในการเรียนภาคปฏิบัตินั้น ไม่จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์และจินตนาการ					
25.	ข้าพเจ้าเป็นผู้รักการอ่านและมีวิจารณญาณที่ดี					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26.	ข้าพเจ้าไม่ถนัดในการตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเอง					
27.	ข้าพเจ้าสามารถแสวงหาความร่วมมือจากบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง					
28.	ข้าพเจ้ารู้จักการให้กำลังใจตนเอง โดยชื่นชมกับความสำเร็จที่สร้างขึ้น					
29.	ข้าพเจ้าไม่ทราบถึงขั้นตอนการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่จุดหมาย					
30.	ข้าพเจ้ามีความสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี					
31.	การเรียนรู้ด้วยตนเองจะยากกว่าการมีผู้สอนช่วยแนะแนวทางให้					
32.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความวินัยในตนเองเป็นอย่างดี					
33.	ข้าพเจ้าขาดความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์					
34.	ข้าพเจ้าทุ่มเททุกอย่างในการเรียนในบางเรื่องที่ต้องการเท่านั้น					
35.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้เอง					
36.	การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องริเริ่มด้วยตัวผู้เรียนเอง					
37.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ					
38.	ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่สามารถประเมินตนเองได้โดยไม่ลำเอียง					
39.	ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อเรื่องที่ยังเป็นปัญหา					

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างขวามือให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน ว่าท่านมีลักษณะ

สอดคล้องกับข้อความในแต่ละข้อในระดับมากที่สุด - น้อยที่สุดเพียงใด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	<u>ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้</u> ข้าพเจ้านำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเทียบเคียงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
2.	ข้าพเจ้ายึดหลักเหตุและผลในการดำรงชีวิต					
3.	ข้าพเจ้าบูรณาการความรู้และวิธีการใหม่ๆ ตามความถนัด					
4.	ข้าพเจ้าใช้หลักของการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา					
5.	ข้าพเจ้าชอบลงมือทำและแก้ปัญหาด้วยตัวเอง					
6.	ข้าพเจ้ามักคิดต่อและทำเพิ่มเติมจากคำสั่งและสิ่งที่เรียน					
7.	ข้าพเจ้าตั้งคำถามและคิดหาคำตอบในเรื่องต่างๆ ที่มากระทบตนเอง					
8.	ข้าพเจ้าสามารถใช้ประสบการณ์เดิมในการแก้ปัญหาใหม่ๆ					
9.	ข้าพเจ้ามองปัญหาคือโอกาสในการเรียนรู้					
10.	<u>ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย</u> ข้าพเจ้าเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ วิธีการ ช่องทาง และโอกาสในการเรียนรู้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.	ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตน					
12.	ข้าพเจ้าสนใจและเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว					
13.	ข้าพเจ้าเรียนรู้ในทุกด้าน ไม่เฉพาะด้านที่ชอบ					
14.	ข้าพเจ้าเลือกสรรวิธีการที่ถูกต้องและดีที่สุดในการเรียนรู้					
15.	ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม					
16.	ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจและถนัดก่อน					
17.	ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการเรียนรู้ได้เหมาะสมสำหรับแต่ละสถานการณ์					
18.	ข้าพเจ้าพยายามหาทางเลือกในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง					
19.	<u>ด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้</u> ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน					
20.	ข้าพเจ้าสามารถแปลความหมายข้อมูลได้อย่างถูกต้อง					
21.	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ					
22.	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายในการตัดสินใจ					
23.	ข้าพเจ้าพิจารณาถ่วงน้ำหนักของข้อมูลอย่างระมัดระวัง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24.	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลทั้งจากในและต่างประเทศ					
25.	ข้าพเจ้าสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง					
26.	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
27.	ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ					
28.	ข้าพเจ้าชอบซักถามและอภิปรายในชั้นเรียน					
29.	ข้าพเจ้าชื่นชม ยินดี และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
30.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น สัมมนา ประกวด แข่งขัน ชมนิทรรศการ สืบหาหนังสือ					
31.	ข้าพเจ้าไม่ยึดติดกับความรู้ในตำราและชั้นเรียน					
32.	ข้าพเจ้าแสวงหาช่องทางรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่เป็นประโยชน์ เช่น เป็นสมาชิกวารสาร สิ่งพิมพ์					
33.	ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่เป็นผู้รู้					
34.	ข้าพเจ้าใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการพาตนเองเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้					
35.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา					
36.	ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
37.	ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
38.	ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
38.	ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนรู้และผลงานของตนเองด้วยการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้					
40.	ข้าพเจ้าใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลาย					
41.	ข้าพเจ้าใช้ผลของการประเมินมาพัฒนาตนเอง					
42.	ข้าพเจ้าเห็นตนเองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
43.	ข้าพเจ้าศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง					
44.	ข้าพเจ้ามีการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ของตนเอง					
45.	<u>ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้</u> ข้าพเจ้าสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง					
46.	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนรู้ที่มีกรอบการปฏิบัติชัดเจน					
47.	ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้					
48.	ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ					
49.	ข้าพเจ้าวางแผนสิ่งที่ต้องทำไว้ล่วงหน้า					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการเรียนรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
50.	ข้าพเจ้าวางแผนการใช้ชีวิตของตนเองในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง					
51.	ข้าพเจ้าสามารถจัดสรรทรัพยากรและเวลาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม					
52.	ข้าพเจ้าสามารถรักษาระบบการทำงานให้เป็นไปตามแผนขั้นตอนที่วางไว้					
53.	ข้าพเจ้าทำงานได้บรรลุผลเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น					
54.	ข้าพเจ้าทำงานได้บรรลุผลเป็นประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต					

ภาคผนวก ง

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ

กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
จำแนกเป็นรายข้อ

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>องค์ประกอบที่ 1 “ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่”</u>			
1. ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ทุ่มเทต่อการเรียนและมุ่งสู่เป้าหมายที่คาดหวังอย่างแน่วแน่	3.88	.73	มาก
2. ข้าพเจ้ามีความต้องการได้รับการเรียนรู้มากกว่าต้องการประกาศนียบัตร	3.98	.76	มาก
3. ข้าพเจ้าตระหนักในการมีชีวิตอยู่และรับบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง	4.07	.74	มาก
4. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไม่เคยทำอะไรผิดพลาด	3.56	.79	มาก
5. ข้าพเจ้ามีความรักในการเรียนรู้อยู่เสมอ มองเห็นความจำเป็นของการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต	3.94	.82	มาก
6. เมื่อต้องการเรียนรู้ในสิ่งใดย่อมมีเหตุผลเห็นผลของการเรียนรู้นั้นอยู่ด้วย	3.81	.73	มาก
7. ข้าพเจ้าเรียนรู้ในสิ่งต่างๆอย่างตั้งใจ มุ่งมั่นในผลคือความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ	3.96	.72	มาก
8. ข้าพเจ้ายึดตัวเองเป็นสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ	2.47	.77	น้อย
9. ข้าพเจ้ายังรู้สึกว่าคุณยังมีความรู้ที่น้อย ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นอีก	4.17	.84	มาก
10. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่าคุณยังไม่รู้เป็นเรื่องที่ที่น่าสนใจ	4.13	.85	มาก
11. การแสวงหาความรู้ไม่สำคัญเท่ากับการประกอบอาชีพของตนเอง	2.95	.91	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารักความก้าวหน้าและมุ่งสร้างอนาคต	4.39	.70	มาก
13. ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่สมควร	3.79	.78	มาก
14. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่	4.19	.74	มาก
15. ข้าพเจ้ามีความเชื่อว่า “ไม่มีใครแก่เกินเรียน “	4.43	.73	มาก

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16. เมื่อตัดสินใจว่าจะเรียนอะไรแล้วก็หาเวลาเรียนจนได้	3.90	.89	มาก
17. ข้าพเจ้าไม่สนใจการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะเรียนอะไร	3.03	.94	ปานกลาง
รวม	3.80	.37	มาก
องค์ประกอบที่ 2 “ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้”			
18. ข้าพเจ้ามีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียน เช่น ความสามารถในการอ่าน การเขียน และสรุปความ	3.44	.77	ปานกลาง
19. ข้าพเจ้าไม่ชอบที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ	3.76	.91	มาก
20. ข้าพเจ้ามีความสามารถคิดค้นวิธีต่างๆได้ หลายแบบ สำหรับการเรียนรู้สิ่งใหม่	3.33	.70	ปานกลาง
21. ข้าพเจ้าสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม	3.62	.69	มาก
22. ข้าพเจ้าต้องการให้ผู้อื่นช่วยวิเคราะห์ความต้องการ ในการเรียนรู้ของข้าพเจ้า	2.63	.86	ปานกลาง
รวม	3.36	.42	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 3 “การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”			
23. ข้าพเจ้าเป็นคนช่างสังเกตและชอบบันทึกเรื่องราวต่างๆ	3.23	.82	ปานกลาง
24. ในการเรียนภาคปฏิบัติฉัน ไม่จำเป็นต้องอาศัยการ วิเคราะห์และจินตนาการ	3.27	.93	ปานกลาง
25. ข้าพเจ้าเป็นผู้รักการอ่านและมีวิจารณญาณที่ดี	3.17	.84	ปานกลาง
26. ข้าพเจ้าไม่ถนัดในการตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ ได้ด้วยตนเอง	3.06	.79	ปานกลาง
27. ข้าพเจ้าสามารถแสวงหาความร่วมมือจากบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.54	.74	มาก
รวม	3.25	.44	ปานกลาง

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 4 “ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย”			
28. ข้าพเจ้ารู้จักการให้กำลังใจตนเอง โดยชื่นชมกับความสำเร็จที่สร้างขึ้น	3.84	.81	มาก
29. ข้าพเจ้าไม่ท้อถอยถึงขั้นตอนการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่จุดหมาย	3.12	.89	ปานกลาง
30. ข้าพเจ้ามีความสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี	3.82	.82	มาก
31. การเรียนรู้ด้วยตนเองจะยากกว่าการมีผู้สอนช่วยแนะแนวทางให้	2.43	.91	น้อย
รวม	3.30	.46	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 5 “การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์”			
32. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความวินัยในตนเองเป็นอย่างดี	3.41	.85	ปานกลาง
33. ข้าพเจ้าขาดความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์	3.07	.86	ปานกลาง
รวม	3.24	.58	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 6 “การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม”			
34. ข้าพเจ้าทุ่มเททุกอย่างในการเรียนในบางเรื่องที่ต้องการเท่านั้น	2.84	.94	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 7 “การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้”			
35. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้เอง	3.40	.81	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 8 “ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”			
36. การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องริเริ่มด้วยตัวผู้เรียนเอง	2.97	.98	ปานกลาง

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 9 “ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ”			
37. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการตั้งคำถาม เพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ	3.31	.78	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 10 “การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม”			
38. ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่สามารถประเมินตนเองได้โดยไม่ลำเอียง	3.38	.77	ปานกลาง
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 11 “ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้”			
39. ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อเรื่องที่ยังเป็นปัญหา	3.48	.90	ปานกลาง
รวมทุกองค์ประกอบ	3.51	.30	มาก

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	3.67	.72	มาก
1. ข้าพเจ้านำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเทียบเคียงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
2. ข้าพเจ้ายึดหลักเหตุและผลในการดำรงชีวิต	3.83	.75	มาก
3. ข้าพเจ้าบูรณาการความรู้และวิธีการใหม่ๆ ตามความถนัด	3.51	.74	มาก
4. ข้าพเจ้าใช้หลักของการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา	3.59	.72	มาก
5. ข้าพเจ้าชอบลงมือทำและแก้ปัญหาด้วยตัวเอง	3.65	.82	มาก
6. ข้าพเจ้ามักคิดต่อและทำเพิ่มเติมจากคำสั่งและสิ่งที่เรียน	3.27	.85	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าตั้งคำถามและคิดหาคำตอบในเรื่องต่างๆ ที่มากระทบตนเอง	3.39	.78	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าสามารถใช้ประสบการณ์เดิมในการแก้ปัญหาใหม่ๆ	3.62	.83	มาก
9. ข้าพเจ้ามองปัญหาคือโอกาสในการเรียนรู้	3.72	.82	มาก
รวม	3.58	.52	มาก
การใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย			
10. ข้าพเจ้าเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ วิธีการ ช่องทาง และโอกาสในการเรียนรู้	3.72	.85	มาก
11. ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตน	3.67	.84	มาก
12. ข้าพเจ้าสนใจและเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว	3.94	.75	มาก
13. ข้าพเจ้าเรียนรู้ในทุกด้าน ไม่เฉพาะด้านที่ชอบ	3.64	.89	มาก
14. ข้าพเจ้าเลือกสรรวิธีการที่ถูกต้องและดีที่สุดในการเรียนรู้	3.73	.77	มาก
15. ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม	3.77	.81	มาก

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16. ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้จากสิ่งที่ที่ตนเองสนใจและถนัด ก่อน	3.93	.87	มาก
17. ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการเรียนรู้ได้เหมาะสมสำหรับ แต่ละสถานการณ์	3.62	.75	มาก
18. ข้าพเจ้าพยายามหาทางเลือกในการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับตนเอง	3.92	.73	มาก
รวม	3.77	.54	มาก
ด้านการใช้และแปลความหมายข้อมูลที่ได้			
19. ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ตรงตาม วัตถุประสงค์ของการใช้งาน	3.56	.72	มาก
20. ข้าพเจ้าสามารถแปลความหมายข้อมูลได้อย่าง ถูกต้อง	3.24	.74	ปานกลาง
21. ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ	3.65	.75	มาก
22. ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายในการ ตัดสินใจ	3.68	.76	มาก
23. ข้าพเจ้าพิจารณาก่อนกรองข้อมูลอย่างระมัดระวัง	3.53	.78	มาก
24. ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลทั้งจากในและต่างประเทศ	3.02	.96	ปานกลาง
25. ข้าพเจ้าสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง	3.33	.93	ปานกลาง
26. ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.36	.81	ปานกลาง
รวม	3.42	.52	ปานกลาง
ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้			
27. ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ	3.79	.81	มาก
28. ข้าพเจ้าชอบซักถามและอภิปรายในชั้นเรียน	3.09	.90	ปานกลาง
29. ข้าพเจ้าชื่นชม ยินดี และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.79	.78	มาก
30. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น สัมมนา ประกวด แข่งขัน ชมนิทรรศการ สืบหาหนังสือ	3.23	.96	ปานกลาง

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
31. ข้าพเจ้าไม่ยึดติดกับความรู้ในตำราและชั้นเรียน	3.56	.83	มาก
32. ข้าพเจ้าแสวงหาช่องทางรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่เป็นประโยชน์ เช่น เป็นสมาชิกวารสาร สิ่งพิมพ์	3.48	.89	ปานกลาง
33. ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่ เป็นผู้รู้	3.58	.84	มาก
34. ข้าพเจ้าใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการพาตนเองเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	3.78	.76	มาก
35. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา	4.05	.82	มาก
รวม	3.59	.54	มาก
<u>ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง</u>	4.09	.70	มาก
36. ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงตนเอง			
37. ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	3.99	.71	มาก
38. ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.49	.89	ปานกลาง
39. ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนรู้และผลงานของตนเองด้วยการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.58	.81	มาก
40. ข้าพเจ้าใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลาย	3.40	.83	ปานกลาง
41. ข้าพเจ้าใช้ผลของการประเมินมาพัฒนาตนเอง	3.61	.79	มาก
42. ข้าพเจ้าเห็นตนเองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.49	.79	ปานกลาง
43. ข้าพเจ้าศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง	3.62	.77	มาก
44. ข้าพเจ้ามีการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	3.61	.77	มาก
รวม	3.65	.58	มาก
<u>ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้</u>	3.70	.76	มาก
45. ข้าพเจ้าสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง			
46. ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนรู้ที่มีกรอบการปฏิบัติชัดเจน	3.55	.83	มาก

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
47. ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้	3.83	.82	มาก
48. ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ	3.73	.79	มาก
49. ข้าพเจ้าวางแผนสิ่งที่ต้องทำไว้ล่วงหน้า	3.61	.86	มาก
50. ข้าพเจ้าวางแผนการใช้ชีวิตของตนเองในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง	3.50	.84	ปานกลาง
51. ข้าพเจ้าสามารถจัดสรรทรัพยากรและเวลาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	3.43	.81	ปานกลาง
52. ข้าพเจ้าสามารถรักษากระบวนการทำงานให้เป็นไปตามแผนขั้นตอนที่วางไว้	3.40	.84	ปานกลาง
53. ข้าพเจ้าทำงานได้บรรลุผลเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	3.57	.80	มาก
54. ข้าพเจ้าทำงานได้บรรลุผลเป็นประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต	3.69	.79	มาก
รวม	3.60	.59	มาก
รวมทุกด้าน	3.60	.45	มาก

ภาคผนวก จ

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รอบการเรียน
และสถานภาพการทำงาน

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

รายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและ
พาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	ต่ำกว่า 2.50 (N=19)		2.50 – 3.00 (N=90)		3.00 ขึ้นไป (N=121)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่	3.38	.35	3.73	.35	3.92	.32
2. ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้	3.31	.52	3.31	.40	3.40	.42
3. การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	2.99	.26	3.22	.44	3.32	.44
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	3.13	.37	3.25	.49	3.37	.45
5. การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์	3.00	.47	3.17	.54	3.33	.60
6. การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความพยายามอย่าง เหมาะสม	2.53	.77	3.82	.88	2.91	.99
7. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศ ในการเรียนรู้	3.32	.75	3.38	.80	3.42	.82
8. ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.42	.84	2.86	.98	2.99	1.0
9. ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ ที่ต้องการ	2.89	.66	3.31	.71	3.37	.83
10. การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม	3.05	.71	3.52	.75	3.33	.78
11. ความอดทนในการแสวงหาความรู้	2.89	.74	3.49	.89	3.56	.91
รวม	3.22	.21	3.46	.29	3.59	.29

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

รายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและ
พณิชยการ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียนรู้

การเรียนรู้	รอบเช้า (N = 121)		รอบบ่าย (N = 42)		รอบค่ำ (N = 30)		รอบพิเศษ (N = 37)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่	3.80	.32	3.51	.44	4.00	.30	3.99	.26
2. ความสามารถในการเลือกทักษะ เพื่อการเรียนรู้	3.36	.39	3.28	.44	3.51	.51	3.31	.41
3. การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง	3.20	.39	3.16	.37	3.45	.56	3.36	.49
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และ มีขั้นตอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	3.26	.45	3.27	.43	3.47	.44	3.34	.53
5. การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ ไปใช้ประโยชน์	3.15	.55	3.18	.57	3.45	.61	3.41	.57
6. การทุ่มเทเพื่อการเรียนด้วยความ พยายามอย่างเหมาะสม	2.74	.88	2.83	.88	3.13	1.17	2.95	.94
7. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริม บรรยากาศในการเรียนรู้	3.31	.81	3.40	.80	3.53	.82	3.54	.80
8. ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วย ตนเอง	2.98	.96	3.17	1.06	2.87	.97	2.84	.99
9. ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการ นำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ	3.33	.78	3.19	.83	3.40	.81	3.30	.70
10. การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม	3.36	.76	3.33	.79	3.57	.77	3.35	.79
11. ความอดทนในการแสวงหา ความรู้	3.45	.88	3.26	.91	3.67	.92	3.68	.91
รวม	3.48	.27	3.35	.33	3.69	.31	3.61	.27

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

รายองค์ประกอบ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและ
พาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

การเรียนรู้	มีงานทำ (N = 70)		ไม่มีงานทำ (N = 160)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่	3.95	.31	3.74	.37
2. ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้	3.43	.51	3.32	.37
3. การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.39	.56	3.19	.36
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	3.37	.51	3.28	.44
5. การมีวินัยในตนเองและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	3.35	.60	3.19	.56
6. การทุ่มเทเพื่อการเรียนรู้ด้วยความพยายามอย่าง เหมาะสม	3.10	1.01	2.73	.88
7. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศ ในการเรียนรู้	3.59	.86	3.31	.77
8. ความสามารถริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	2.86	1.08	3.03	.94
9. ความสามารถตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ ที่ต้องการ	3.36	.82	3.29	.76
10. การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม	3.31	.73	3.41	.79
11. ความอดทนในการแสวงหาความรู้	3.64	.89	3.41	.91
รวม	3.62	.32	3.46	.28

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต รายด้าน ของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียนรู้	ต่ำกว่า 2.50 (N=19)		2.50 – 3.00 (N=90)		3.00 ขึ้นไป (N=121)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	3.33	.47	3.51	.56	3.68	.48
2. ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	3.46	.71	3.69	.55	3.88	.47
3. ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้	3.27	.59	3.39	.52	3.46	.51
4. ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	3.16	.59	3.52	.50	3.71	.51
5. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	3.45	.61	3.62	.61	3.71	.55
6. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	3.25	.74	3.53	.57	3.71	.56
รวม	3.32	.55	3.55	.50	3.69	.41

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต รายด้าน ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามรอบการเรียนรู้

การเรียนรู้	รอบเช้า (N = 121)		รอบบ่าย (N = 42)		รอบค่ำ (N = 30)		รอบพิเศษ (N = 37)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	3.54	.52	3.41	.53	3.72	.50	3.82	.45
2. ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	3.79	.50	3.54	.66	3.84	.48	3.93	.48
3. ด้านการใช้และแปลความหมายของ ข้อมูลที่ได้	3.42	.58	3.28	.42	3.47	.40	3.53	.50
4. ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	3.58	.53	3.32	.52	3.77	.44	3.81	.50
5. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ของตนเอง	3.60	.55	3.52	.66	3.84	.59	3.82	.50
	3.53	.61	3.51	.62	3.82	.55	3.76	.48
6. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้								
รวม	3.58	.46	3.43	.47	3.75	.37	3.78	.38

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิต รายด้าน ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

การเรียนรู้	มีงานทำ (N = 70)		ไม่มีงานทำ (N = 160)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้	3.71	.58	3.53	.49
2. ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	3.87	.54	3.40	.54
3. ด้านการใช้และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้	3.47	.51	3.53	.53
4. ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้	3.74	.55	3.60	.52
5. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	3.78	.64	3.52	.54
6. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	3.77	.55	3.55	.60
รวม	3.72	.46	3.46	.44

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาววราภรณ์ ขวัญกิจสโรช
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	249/1 ถนนย่านศิลาอาสน์ ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 53000
สถานที่ทำงาน	ส่วนเพาะชำกล้าไม้ กรมป่าไม้ 61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2540	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ